Alena Peremská

Když na začátku přichází konec

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

6/ 2017 / ročník XXVII / 25 Kč

8 Poutní místo Kocléřov

12 Za poklady diecéze: Broumovsko

21 Osud jménem Ležáky

16 Kněžské svěcení v katedrále Svatého Ducha

Relikviář s vlasy sv. Jana Pavla II.

v kapli sv. Jana Pavla II. v Českomoravské Fatimě v Koclířově u Svitav

Autor relikviáře Daniel Trubač.

Z obsahu

5 rozhovor
Vytvořit bezpečné místo
Alena Peremská

8 poutní místa
Kocléřov – místo smíření, kde uslyšíte tlukot vlastního srdce

11 Panna Maria v Bibli

12 za poklady diecéze
Vydejte se za poklady Broumovska...

14 kněžské svěcení
Na slovo s novokněžími

16 fotoreportáž
Svěcení novokněží

20 jak to vidím já
Dovolená, která nevyšla...
Jan Linhart

21 reportáž
Osud jménem Ležáky

24 historie
Všechno je jinak aneb jak to chodilo v minulosti (2)

26 IKD – informace Královéhradecké diecéze

32 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261. Měsíčník. Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce: Tiskové oddělení, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 422, e-mail: adalbert@bihk.cz.
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Garamon s. r. o. Hradec Králové.

Cena: 25 Kč.
Roční předplatné: 275 Kč. Bank. spojení: Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, spec. symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek).

Úvodní slovo

Všichni jsme lidmi na cestě, jsme poutníky do věčnosti, i když třeba nemůžeme udělat ani krok. Naše víra nás přibližuje k Pánu, který nás provází a zve k následování, neboť právě on je cílem naší životní pouti. Jeden hluboce věřící spisovatel prohlásil, že si neváží cest, na jejichž konci není chrám; i on se toužil setkávat co nejčastěji s Bohem. Vzpomínám na paní Emilku, která denně, za každého počasí přicházela do katedrály Svatého Ducha, aby, plně soustředěná, byla přítomna mši sv. Při návratu domů její tvář vyzařovala zvláštní pokoj. Říkala, že taková denní návštěva je pro ni posilou a odměnou za celodenní práci, když si k hubenému důchodu přivydělávala mandlováním prádla. V dnešním světě se vyskytuje množství nejrůznějších cest, které ovšem mají jeden ze dvou cílů: u nevěřícího je to smrt a pak už nic, pro nás věřící je cílem našeho putování Bůh. Příkladem je Ježíš Kristus, který před koncem své pozemské cesty svým učedníkům řekl: Jdu domů k Otci. To znamená, že ať se ubíráme jakoukoli cestou, je to pouť domů, kde na nás čeká Bůh, náš Otec. V tom je její pravý smysl.

Někdy se nám stává, že se ocitáme jakoby na poušti, osamoceni a plní bolesti, sice uprostřed lidí, kteří nás ale nechápou nebo nám nechtějí rozumět. V takových chvílích se mohou dostavit různá pokušení například k zoufalství, ztrátě naděje a podobně. Je dobré se ptát, co tomu říká Bůh? Vzpomeňme si na Ježíšova slova o muži, který postavil svůj dům na skále: ať přišla jakákoli nepohoda, stavba obstála, nic ji nenarušilo. Naší skálou má být pevná víra v Boží stále přítomnou pomoc, jde jen o to, abychom si ji často připomínali a každý den znovu tuto přítomnost zakoušeli. V duchu si opakujme slova Písma, která jsou plná života a síly, obsahují tedy dary, které tolik potřebujeme! Už sv. Augustin poznal, že Boží slovo sílí, když lidská slova slábnou. Aby nás Boží slovo posilovalo, potřebujeme se ztišit a vypnout vnitřní i vnější televizi; pak se nám dostane útěchy, kterou do bdělé duše může vložit jedině Boží nekonečná láska. Jeden moudrý kněz řekl, že se máme modlit, jako bychom se modlili poprvé v životě. Jeho radu můžeme použít i při četbě Písma: čtěme je s takovou pozorností, jako bychom je četli poprvé: každé slovo má pak svou hodnotu a důraz, který se nám zapíše do srdce a pomůže nám v těžších situacích. Dostaneme sílu k zachování určitého odstupu od všeho, co prožíváme, co nás bolí a narušuje naši pohodu. Nezapomínejme, že Bible je textem inspirovaným Duchem svatým, a při pozorném čtení do nás tento Duch vstupuje, aby nás vedl a pomohl zvládnout složité zákruty naší pouti. O této možnosti čteme v životech svatých i ve vzpomínkách bratří a sester, kteří za nedávné totality trpěli ve vězeních, ale kterým vydatně pomáhala modlitba, často společná, a příběhy Starého a Nového zákona; ty rozebírali, hovořili o nich a čerpali sílu k přežití.

P. Miloslav Fiala OPraem

Dítě v srdci
Perinatální hospic, z.s
... když na začá
přichází konec..
www.ditevsrdci.cz

Kdo ztratil dítě, potřebuje pomoc

Alena Peremská, zakladatelka **Perinatálního hospice Dítě v srdci**, celý život vybočuje ze všech kolonek. Vystudovala několik škol, každou s jiným zaměřením, neustále studuje a v současné době pracuje jako zdravotní sestra na lůžkové onkologii. Zásadní životní zlom přišel ve chvíli, kdy se dozvěděla, že její nenarozená dcera má pravděpodobně život limitující vadu. V následujících letech založila hospic, který si klade za cíl poskytnout maximální možnou podporu rodičům, které zasáhla smrt jejich miminka a doprovázení všem, jejichž dítěti byla v těhotenství diagnostikována vážná vada.

Vaše cesta s Dítětem v srdci začala, když jste sama stála před těžkým rozhodnutím.

Když jsem čekala třetí dítě, dceru Nelu, nevyšly mi dobře krevní testy. Ale jakožto zdravotník jsem byla docela v klidu. Pak jsme ale byli s manželem a s dětmi na ultrazvuku, lékař dlouho přeměřoval hlavičku a nic neříkal. To už jsem věděla, že něco není v pořádku. Za chvíli doktor řekl: *„Budeme se bavit před dětmi nebo je pošlete na chodbu?“* Pamatuju si, jak mě polilo horko. Dozvěděli jsme se, že z vyšetření zatím nemůže dělat závěry, ale že mozkové komory jsou asymetrické a na hraně velikosti. Laikovi by to asi tolik neřeklo, ale mě hned napadl hydrocefalus.

Co následovalo?

Objednali mě na další vyšetření do Hradce za tři týdny. Byly to nejhorší tři týdny v mém životě. Dali jsme sloužit mši za to, abychom to vůbec zvládli, protože jsem věděla, že pokud se to potvrdí, budeme stát před rozhodnutím, jestli si Nelinku necháme nebo ne. Předtím jsem si myslela, že bych si dítě vždy nechala, ale když dojde na lámání chleba, hodnotíte i z úhlů pohledu, které by člověka dříve nenapadly.

> ...neodsuzujeme nikoho. Na konci stojí rodina bez dítěte, ať projde vědomým ukončením těhotenstvím, nebo po porodu, kdy jejich dítě zemře. Rodina ztratila dítě a potřebuje pomoct.

Měla jsem pocit, že kdybych těhotenství ukončila, byla by situace v mnoha ohledech jednodušší pro moje nejbližší. Bylo to hrozné. Na té mši se to ve mně úplně překlopilo. Najednou jsem věděla, že ať to bude, jak to bude, tak jestli nám dítě umře, tak mně v náručí, že ji prostě nedám. Dneska je Nela s námi a úplně zdravá, jediný problém po porodu byl atopický ekzém, který už teď nemá.

Jak se na to díváte zpětně? Odnesla jste si z toho něco v souvislosti s vaší současnou činností?

Jsem vlastně vděčná, že jsme to mohli prožít, protože jsem díky tomu přestala hodnotit a odsuzovat ženy, které v takové situaci dítě dají pryč. Jsou to obrovské tlaky. I ten, kdo si myslí, že má jasný postoj, a že má rozhodnuto, pak stejně přehodnocuje. A když na straně ženy nestojí ani její rodina, je věc o to těžší. My z Dítěte v srdci neodsuzujeme nikoho, kdo to udělal. Na konci stejně stojí rodina bez dítěte, ať projde vědomým ukončením těhotenstvím, nebo po porodu, kdy jejich dítě zemře. Je to stejný konec, rodina ztratila dítě a potřebuje pomoct.

V čem spočívá, z vašeho pohledu, největší rozdíl mezi těmito dvěma možnostmi?

Ženy, které se rozhodnou pro ukončení těhotenství mají mnohem komplikovanější truchlení, nesou s sebou pocit viny z toho, že rozhodly. Jejich truchlení je de facto imaginární, protože svoje dítě většinou vůbec neviděly. Zůstávají pochyby,

výčitky, jestli vyšetření bylo správné, nakolik to bylo jednoznačné. Jsou ale také ženy, které říkají, že neměly sílu vidět svoje dítě umírat, proto svoje těhotenství musely ukončit. Všichni v téhle situaci potřebují pomoc.

Perinatální hospic tedy vyrostl z vaší osobní zkušenosti?

Chystala jsem do školy seminárku o paliativní péči a narazila jsem na stránky Amy Kuebelbeck a jejího perinatálního hospice v Americe. Zjistila jsem, že doprovází rodiny, které prožívají to, co jsme prožili i my. Následně jsem napsala Amy a zjistila, že v dnešní době už je po světě přes dvěstě programů perinatální paliativní péče. Tak se zrodil nápad, že založíme něco podobného i u nás.

Amy Kuebelbeck vám pomáhala založit hospic v ČR?

To ne, zajímalo mě jen, jak to funguje u nich, abych se mohla inspirovat. V Americe je totiž zdravotnictví a obecně mentalita nastavená trochu jinak. Dostala jsem se díky ní k datům a zjistila jsem, že až 75 % rodičů, kterým je nabídnuta perinatální paliativní péče se rozhodne v těhotenství pokračovat. V Čechách je to, podle mě, číslo, které není vůbec myslitelné. Ale z průzkumů, které jsme dělali, nám vyšlo, že zhruba čtvrtina rodin by pokračovala, kdyby jim někdo nabídnul podpůrnou péči v komplikovaném těhotenství.

Jak je možné, že se ta čísla od sebe tolik liší? V čem vidíte největší rozdíl mezi USA a Českou republikou?

Američané obecně nemají tak velký problém přijímat mezi sebe postižené lidi. U nás je větší tlak na to, aby se rodily jen zdravé děti. Společnost je nastavená na produkci a kvalitu. Má se za to, že když jsou děti postižené, má se to vyřešit už v těhotenství, protože to ekonomicky zatěžuje společnost a k ničemu to není. Takhle to obecné nastavení vnímám. Je to vlastně eugenika. Vytřídit lidi na ty zdravé a kvalitní a ti, kteří nejsou, tak smůla. Myslím si, že za tímto účelem je dělaná i většina těhotenských vyšetření. Protože z objemu problémů, které se odhalí, se v závěru dá léčit jen velmi malá část.

Z pohledu zdravotníka, nefrustruje vás, že tolik vašich kolegů má k věci takový postoj?

Víte, oni v tom vyrostli, nedostali možnost podívat se na to z opačného pohledu. Získali dojem, že takhle to je správně, a možná proto má dneska tolik zdravotníků takový problém přijmout fakt, že existuje i jiné řešení. Staví je to před skutečnost, že se předtím nemuseli rozhodnout dobře. Jenomže oni o tom většinou nechtějí přemýšlet, protože pro zdravotníky je to také zraňující téma a je to, upřímně řečeno, hrozná práce.

> I gynekologové, kteří doporučují potrat, si uvědomují, že ženám po umělém ukončení těhotenství, kdy jejich děti jsou pryč, nemají jak dál pomoci. Chceme, aby věděli, že tady je možnost volby.

Je vůbec možné s lékaři spolupracovat?

Dříve se mi zdálo, že si s gynekology nemám co říct, protože mají jasný postoj. Když dítě není zdravé, tak v drtivé většině případů doporučují potrat. Mezi námi, kdo z gynekologů s tímto postupem nesouhlasí, tak často v branži moc dlouho nevydrží. Ale je pravda, že byť má většina lékařů tento postoj, uvědomují si, že když jim v ordinacích zůstanou ženy po umělém ukončení těhotenství a jejich děti jsou pryč, tak jim nemají jak pomoci. To znamená, že i gynekologové, kteří vždy doporučují potrat, potřebují nějakou skupinu, která pomůže se o tyto rodiny starat po psychické stránce.

Čeho se vzděláváním zdravotníků snažíte docílit?

Chtěli bychom, aby zdravotnický personál věděl o tom, že ženy mají mít možnost volby. To, že si zdravotnický zaměstnanec myslí, že je dobré graviditu ukončit a jít od toho dál, je pouze jeho osobní názor. A jako profesionál by toto vůbec neměl dát najevo. Rodině by měl zůstat prostor pro vlastní rozhodnutí. Personál by se k tomu neměl vyjadřovat. U nás je zatím zajetý postup „špatně – pryč“ navzdory tomu, že by existoval jediný výzkum, který by potvrzoval, že takhle to je lepší. Naopak existuje mnoho výzkumů ze zahraničí, které potvrzují, že rodiny, které nechají událostem volný průběh, jsou na tom líp. V České republice vlastně vůbec nejsou statistiky, ze kterých bychom se mohli dozvědět, kolik dětí z těch, kterým byla diagnostikovaná vada, se narodilo, kolik jich zemřelo hned po porodu, kolik třeba až za nějakou dobu, protože se rodičům vesměs hned doporučuje dát dítě pryč.

Jak konkrétně se zdravotníky pracujete?

Děláme pro ně školení, první bylo loni v květnu. Pořádáme je ve spolupráci s psychologickou ambulancí v Rychnově nad Kněžnou. Na školení navazuje desetihodinový e-learning. Seminář funguje současně jako psychohygiena pro zdravotnické pracovníky, kde je možné řešit i jejich osobní pocity, pokud doprovázejí takovou rodinu.

Jací lidé se na vás nejčastěji obracejí?

Ozývají se nám hlavně lidé po ztrátě dítěte. Zatím jsme neměli možnost nějakou rodinu doprovázet těhotenstvím s limitující vadou. Je to ale hlavně proto, že jsme doposud tuto možnost moc nenabízeli. Začínáme budovat síť a školit zdravotníky, aby naše práce byla kvalitní a profesionální. Pomáháme lidem po celé republice, máme různé spolupracovníky, například lidi kolem Brna a Kroměříže odkazujeme na naši spolupracovnici MUDr. Hanu Levíčkovou. V Teplicích máme zase MUDr. Marcelu Peremskou. I jinde máme proškolené duly a porodní asistentky, na školení nám dorazily i duly ze Slovenska.

Jak tedy může perinatální hospic pomoct konkrétní rodině?

Děláme vše pro to, aby se rodina, která očekává nemocné dítě, mohla rozhodnout na základě veškerých možných informací o diagnóze a prognóze. A na základě toho s takovou rodinou pak pracujeme. Vytváříme neutrální místo bez jednostranného tlaku na řešení. Je důležité pracovat s truchlením, protože takové rodiny truchlí už během těhotenství. Je potřeba vytvořit individuální plán, vytvořit bezpečné místo, kde se s námi rodina může sdílet a radit. Každá situace je trošku jiná, je potřeba péči nastavovat přesně na míru. Když se o nich dozvíme až po ztrátě, můžeme za rodinou zajet, klidně už do porodnice, dovézt memorybox a probrat, co dál. Jak to říct rodině, přátelům, dětem, které už jsou doma. Nabízíme psychoterapeutickou pomoc a pak se vidí, co rodina dál potřebuje. Není na to šablona, jednotlivé situace jsou velmi individuální.

Co je to vlastně memorybox?

Je to záležitost, kterou jsme se inspirovali v Anglii, kde je poměrně běžná. Jde o krabici, kam si rodiče shromáždí a uloží všechny vzpomínkové věci na jejich dítě. Spousta žen po ztrátě dítěte nemá žádnou hmotnou vzpomínku a litují toho. Často je to nečekané a rodina na to není nachystaná, aby si pořizovala nějaké vzpomínky. Zdravotníci to neudělají, protože nemají čas ani sílu něco vymýšlet nebo nemají materiál. Memorybox je něco, co by mělo být v každé porodnici. Zkrátka, aby byl po ruce. Jsou tam například sady na otisky nožiček a ručiček, je tam jednorázový foťák, vzpomínková karta, na které je datum narození, míry, jméno. Ladíme to podle toho, co nám kdo řekne, jak to cítil. Maminky třeba těžko nesly, že se jejich dítě vlastně myje v životě jen jednou a sestry ho drhnout drsnou žínkou, proto je tam jemná osuška a vonný olej. Taky tam může být pohádková knížka. V tom krátkém čase, který spolu mohou strávit, mu rodiče mohou přečíst pohádku. Normálně to člověka ani nenapadne, ale pak mají často pocit, že to měli udělat. Je to podpora rodičovských kompetencí.

Fotografie archiv Aleny Peremské

I takové drobnosti podpoří úmysl hospicu

Rodiče potřebují cítit, že alespoň po tu krátkou chvíli byli dobrými rodiči.

Memoryboxy pomáhají vytvářet ženy z věznice ve Světlé nad Sázavou. Jak k této spolupráci došlo?

Vznikla víceméně spontánně. Řešili jsme, že když se do memoryboxů dá všechno, co by tam mělo být, tak cena vyleze někam ke dvěma tisícům. V podstatě shodou okolností jsme dostali radu, ať se zkusíme obrátit na ženskou věznici a poprosit je o pomoc s výrobou. Zjistila jsem si, že ženská věznice existuje ve Světlé nad Sázavou, našla jsem si kontakt na paní Kohoutovou, napsala jsem jí o naší myšlence a ukázalo se, že by to šlo. Ve věznici jen nemají dost materiálu. Občas nějaký přivezeme a domluvili jsme spolupráci s Diakonií Broumov, kde byli velmi ochotní.

Jak vám mohou lidé pomoci?

Mohou se přidat do spolku, za členy bereme všechny. Každý je šikovný na něco a vždycky se najde něco, čím se ten člověk hodí. Potřebovali bychom někoho, kdo umí a chce šít. Hledáme tiskárnu, která by nám byla ochotná zdarma věnovat tisk. Mohou nám pomoci vyrábět andělíčky, z moduritu, z látek. Pokud by se chtěli podílet nějak jednorázově, tak to nejsme originální, každý potřebuje peníze. My je potřebujeme například na vzdělávání zdravotníků, kteří by rádi jezdili na naše kurzy, ale nedosáhnout na to finančně. Lidé mohou také přispět na vydání knížky o perinatální hospicové péči, na které momentálně pracujeme. Potřebujeme materiál na výrobu memoryboxů a tak dále.

Chtěla bych poděkovat lidem, kterým za mnoho vděčíme, Mgr. Lucii Hornové a Mgr. Darině Fialové z Psychologické ambulance v Rychnově. Mgr. Ivě Kohoutové z ženské věznice ve Světlé nad Sázavou. Lidem ze Základní umělecké školy v Týništi nad Orlicí, která nás velmi podporuje. Stejně jako firma Mishula, zajišťující zdarma všechny grafické práce pro Dítě v srdci. A nesmím zapomenout na mého manžela. Má s Dítětem v srdci i se mnou maximální trpělivost a nikdy mi čas, který tomu věnuju, nevyčítá. A především chci moc poděkovat všem členům našeho spolku. Fungujeme už tři roky a to, co je za námi vidět, vzniklo jenom z práce dobrovolníků. Moc si vážím toho, jak skvělé mám kolem sebe lidi. Bez nich by tohle všechno prostě nešlo.

Petra Kolčavová

Kocléřov – místo smíření, kde uslyšíte tlukot vlastního srdce

Máj se díky Máchovi stal synonymem pro lásky čas. V katolické církevní tradici je květen zasvěcen mariánské zbožnosti a úctě Matce Boží, Panně Marii. Jak se příroda probouzí k novému životu, vzpomínají křesťané na tu, která dala život Spasiteli, často prostřednictvím májových pobožností. Konají se nejčastěji navečer před ozdobeným oltářem nebo před sochou Panny Marie.

Mohou se konat v kostele, ale zejména na venkově bývá časté jejich konání uprostřed přírody, luk a polí, například u Božích muk nebo u vhodné mariánské sochy, sloupu či kapličky. Průběh májové pobožnosti není nijak závazně stanovený a často se liší podle místních zvyklostí a tradic. Obvykle to bývá volné pásmo složené z mariánských písní, modliteb, litanií a četby z Písma, ale i z další zbožné literatury s mariánským námětem. Není vyloučeno, že svou úlohu sehrála také květinová symbolika spojovaná s Marií. Jako květ symbolizující Bohorodičku se v církevní tradici objevuje lilie, ale zejména od barokní doby se velmi výrazně a často užívá i růže. A právě růže v květnu začínají rozkvétat. Devatenácté století se svou oblibou celoměsíčních zasvěcení různým tématům (například zasvěcení června Srdci Ježíšovu nebo října růžencové modlitbě) tuto tradici zpečetilo a od té doby ji známe v podstatě beze změny až do dnešních dní.

Doba postavila sousedy nepřátelsky proti sobě

Kocléřov dnes, kromě nemnoha stálých obyvatel, znají jen chalupáři, cyklisté a houbaři. V borovém lese nedaleko obce, vzdálené jen pár kilometrů od Dvora Králové nad Labem, se nachází poutní místo U Studánky. Také ono je tradičním místem májových pobožností. Nejen proto jsem se tam ovšem vydala společně s generálním vikářem Mons. Josefem Sochou: *„Velmi mnoho znamená tohle milé místo pro zdejší region a jeho dějiny. Zároveň nás spojuje s bývalými obyvateli, našimi přáteli v Německu, kteří tady bývali doma. Po druhé světové válce museli odejít, dlouhá léta totality mohli na kraj pod Zvičinou jenom vzpomínat. Teď už sem zase svobodně přicházejí a vytvářejí most přátelství. Poutní místo, které jim bylo tak blízké, které jim vtisklo mnoho dobrých zkušeností vnitřních a náboženských, je sem přivolalo. Mariánské poutní místo, kostel zasvěcený Navštívení Panny Marie.“*

> Kocléřov s poutním místem je důkazem, že když lidé chtějí, mohou se domluvit

„Je to označení pro novozákonní událost, kdy se setkává Panna Marie s příbuznou Alžbětou. Obě čekají děťátko, Panna Marie Ježíška a svatá Alžběta Jana Křtitele. Z toho setkání vzešlo tolik velkého povzbuzení. Tajemstvím Mariina života je, myslím, i předznamenání k tomu, aby se tady setkávali lidé obtěžkaní životem mezi sebou navzájem a také s Kristem. Doba války byla těžká pro všechny. Proti sobě stáli, mnohdy tak nepochopitelně nepřátelsky, sousedé, kteří tu bývali společně doma. Češi a Němci. Teď chceme smýt všechny viny, které válka přinesla, a tohle místo může být pojítkem. Přátelé v Německu na jeho obnovu přispěli nemalou částkou. Sám jsem tady měl několik poutních bohoslužeb, bylo plno. Lidi se cítili dobře a bylo vidět, že z české i německé strany přicházejí s velkým dojetím. Proto věřím, že poutní místo U Studánky spojuje člověka s člověkem, národ s národem.“

Kostelnice Marie Síbrová souhlasně přikyvuje. Zná to tady od malička: *„Moji rodiče se sem přistěhovali v roce 1945, těsně po válce. Tenkrát tady nastupoval páter Novosad a vybral si tatínka, aby se o zdejší poutní kostel, a také o farní svatého Václava v Kocléřově, staral. Potom přišel páter Josef Sedlák a ten tady působil až do roku, myslím, 1969. Za jeho působení se tady dělaly opravdu pěkné poutě. Poutníci chodili ke svaté zpovědi, pak byla v osm hodin mše svatá a další o půl desáté. Ze Dvora Králové nad Labem přijel Záboj se sbormistrem Josefem Žídkem a zpívala se slavná mše, bylo to moc hezké. Odpoledne byla křížová cesta se svátostným požehnáním. Jezdili sem poutníci ze Žacléře, z Trutnova, z Jaroměře, ze Dvora Králové, z Nové Paky. Tady bylo zvykem, že vždycky před mší svatou se řekly přímluvy poutníků, kteří chtěli, aby se za jejich rodiny, za jejich zemřelé, pan farář modlil. Tak to četl a oni dávali na modlení. Tatínek*

to zapisoval. Když už jsem byla větší, tak jsem to zapisovala i já nebo sestra. Vždycky jsem se ráda na ty poutníky dívala. Oni se mně kolikrát svěřovali se svými těžkostmi, co v životě měli, tak to tady předávali na oltář Panně Marii a zpívali Nastotisíckrát buď pozdravena.“

Do kostela Navštívení Panny Marie vcházíme už v doprovodu děkana Jana Czekaly: *„Příběh spojený se vznikem poutního místa U Studánky se stal v létě revolučního roku roku 1848. Téměř slepá žena měla sen, ve kterém viděla Panenku Marii. Ta ji posílala sem do toho lesa, že si tady má nemocné oči umýt vodou. Ale žádná tady nebyla! Žena ale našla místo, které viděla ve snu, hrabala a vodu našla. Vytryskl pramen a jeho zázračná voda jí vrátila zrak. Zpráva o tom se rychle roznesla po okolí. Vznikla studánka se stříškou a u ní byla v roce 1852 sloužena první mše svatá. Tak se zrodila tradice, která trvá dodnes. Lidé přicházejí, vodu si nabírají a někteří se ptají … je opravdu zázračná? Odpovídám ano. Je zázračná tím, že je to opravdová, životodárná voda.“*

Studánka se stala poutním místem v polovině 19. století. Vyrostla tady prostá kaple Božského Srdce Páně a později ještě dvě malé kapličky. V roce 1893 ve svahu nad studánkou postavili ze žlutého pískovce novorománský kostel Navštívení Panny Marie. Spolu se širokým pískovcovým schodištěm se stal dominantou poutního místa. Jeho tradice pokračovala i po roce 1945. Bohoslužby se sice konaly, ale se stále menší účastí. Definitivní zánik nastal v 70. letech minulého století. Dveře kostela potom zůstaly zavřené až do listopadu 1989, kdy se poutní život ke studánce vrátil. Lidé nezapomněli. Jak to jen bylo možné, spojili se se svými příbuznými a krajany v Německu a ti začali přijíždět. Když ti, kteří tady měli své rodiště, kteří tady byli pokřtění, tady chodili na pouť před válkou, viděli, v jakém stavu místo jejich dětství je (dvě malé kapličky zanikly, stejně jako stříška u studánky, křížová cesta přišla o čtyři ze svých zastavení, do kostele střechou zatékalo), založili Fond na záchranu a obnovu památek. Do opravy kostela se s vervou pustil farář František Beneš. Už v roce

Kostel Navštívení Panny Marie v Kocléřově

1990 byl znovu vysvěcen zvon. O pět let později došlo na renovaci hlavní kaple. Opravuje se a čistí studánka, restauruje socha archanděla Michaela a postupně dochází také na litinové plastiky křížové cesty. V Německu se na obnovu poutního místa vybralo téměř 80 tisíc marek. První pouť po obnově poutního místa vykonali poutníci k patronátní slavnosti 5. července 1992. Letos to bude už 25 let.

Modlíme se česky i německy

„Máme dnes krásné česko-německé pouti,“ netají se radostí z povedeného díla děkan Jan Czekala. *„A společná posezení. Musí být knedlíčky a guláš! To je první, na co se přátelé z Německa ptají. A samozřejmě pivo. Jdeme pěšky průvodem z kostela v Kocléřově. To je asi 3–4 kilometry, tak akorát na růženec. S tím, že desátky jsou předzpívávané německy a česky. Tisíckráte pozdravujem tebe zpíváme česky a německy, modlíme se česky i německy. Můžete zkusit, jak je těžká kamenná soška, kterou neseme. Je symbolem Panny Marie, která své srdce dává těm, kdo za ní přicházejí, a její milost vyprošují.“* To je tíha! Takhle těžkou sochu nesete v čele procesí? … zdráhám se uvěřit. *„Ano! Nesou ji rádi chlapi z Německa i Češi. Každý má činit pokání a tohle je k tomu příležitost. A tady U Studánky je potom mše svatá. Jinak začínáme na Květnou neděli a vždycky je křížová cesta, jak si to naše kostelnička přála. Křížová cesta rodin, modlíme se za rodiny. A v prosinci na Neposkvrněné početí Panny Marie se tady modlíme za početí nového života. Za všechny těhotné, budoucí maminky. Přicházejí se svíčkami a ve tmě, jenom ve světle těch svíček, se modlíme. Takový je tady začátek a konec roku. No a květen, to jsou samozřejmě májové pobožnosti. A první červencová neděle patří hlavní pouti česko-německé. Krásná pouť s tím průvodem, se slavnostní mší svatou, s dechovkou, se zpěvem. A já jako polský kněz musím občas tancovat českou polku.“*

To už sestupujeme po majestátním schodišti od kostela Navštívení Panny Marie ke studánce, která dala poutnímu místu v nádherném místě pod Zvičinou název. Borový les voní, nad hlavami nám zpívají ptáci a někde v dálce štěká pes. Civilizace se zdá být na hony vzdálená. *„Naberte si,“* vyzývá mě děkan Czekala. Nahnu se nad studánku. Cítím chlad čisté, průzračné vody, otřu si skráně. *„Oči, hlavně oči … a jedno Zdrávas, Maria v duši.“* Neuvěřitelné kouzlo má mariánské poutní místo kousek od Kocléřova, jeho atmosféra

a genius loci. Přitom je to poutní místo malé, snad by se s trochou nadsázky dalo říci kapesní. *„Komorní,“* volí příhodnější označení můj průvodce. *„V přírodě, kde člověk najde klid, ale i dobije baterky, aby v hluku světa byl ochráněn před problémy a trampotami života. Od studánky je krásný pohled na kostel a všude kolem jsou zastavení křížové cesty. Tvoří ji čtrnáct kamenných kapliček se čtvercovou nikou, ve které je umístěna litinová plastika s pašijovým výjevem. Kapličky jsou zakončeny lomenou kamennou stříškou. Zastavení byla budována roku 1893 spolu s kostelem Navštívení Panny Marie. Chodíme po schodech od kostela dolů, pak od kříže nahoru do kopce, areál obejdeme, projdeme kolem kostela z druhé strany a tady sejdeme až k 14. zastavení, kaplička je vidět mezi stromy, a Boží hrob. Na všechno dohlíží archanděl Michael. Ti, kdo jdou na cesty, se k němu vždycky modlí. Když jsem sem přišel poprvé, připomnělo mi to rodné Piekary. Tam je také taková Kalvárie s křížovou cestou, kostel tak dvacetkrát větší než tady. Tady se cítím, jak Němcům říkám, ‚eine kleine‘ u sebe doma.“*

„Kocléřov s mariánským poutním místem U Studánky je důkazem, že když lidé chtějí, mohou se domluvit,“ připojuje se generální vikář Mons. Josef Socha. *„Ta společná řeč je také podporovaná Boží vůlí, protože Pán Bůh si přeje, aby lidé mezi sebou žili jako přátelé. Té bolesti za války bylo mnoho, na jedné i na druhé straně. Dějiny byly potřísněny krví. Proto je nám třeba léčení ran srdcí a myslí. To je jediné řešení, jak se postavit síle zla. Nemáme jinou zbraň než podání si ruky jako přátelé. Umět odpustit a otevřít se tomu, co přichází. Toto je místo smíření, i když nepřijedou statisíce. I sto, dvě nebo tři sta lidí má sílu. Když se jen dva lidé usmíří, přátelsky a upřímně, tak to zasáhne celé lidstvo a celý svět.“*

Je už dnes málo míst, kde se člověk může zastavit a tiše rozjímat. *„A cítit se tak důležitý. Mlčet, jenom se dívat. Jednou jsem pozoroval východ slunce u moře, to je něco nádherného,“* vybaví se děkanu Janu Czekalovi zašlá vzpomínka. *„Byla tam maminka s dítětem, se synkem, a nechtěla, aby propásl ten okamžik, kdy slunce vychází z moře. A ona mu ukazuje … dívej se támhle, dívej se. A on řekl: ticho, mámo! Já chci slyšet východ slunce. Občas je třeba hledat místo, kde člověk uslyší to, co chtěl vidět. A uvidí to, co chtěl slyšet.“*

V mariánském poutním místě U Studánky kousek od Kocléřova je občas možné slyšet i tlukot vlastního srdce.

Eva Zálešáková

Silvestrovská bohoslužba v Kocléřově, 2008

Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00 Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Anselm Grün

Proměň se!

Zaklínadlem moderní doby je změna, autor však varuje, změna sugeruje přesvědčení, že to, co bylo, je špatné, a teprve s něčím novým přichází konečně to dobré. Pro Grüna je mnohem inspirativnější proměna, proces, kdy nedochází k zavržení minulého, ale k jeho transformaci tak, aby život mohl dál plynout. Tento princip opírá o pohádková vyprávění o proměnách, o pojem proměny v psychologii C. G. Junga, ale především o biblická vyprávění. *Brož., 120 str., 179 Kč.*

Jan Houkal

Biřmování

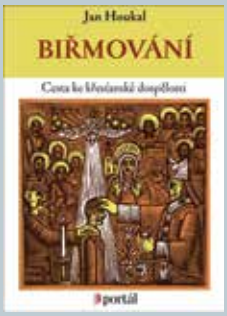

Důležitá křesťanská iniciační svátost biřmování je jakousi duchovní posilou pro vstup mladého člověka na cestu křesťanské dospělosti. Kniha je určena jak čekatelům na biřmování, tak těm, kteří je připravují. *Pevná, 136 str., 176 Kč.*

Panna Maria v Bibli (3)

Bůh k nám promlouvá skrze své slovo, které máme zaznamenané v Písmu svatém. Ke každému člověku mluví v jeho konkrétní době. Chceme-li mít správnou úctu k Panně Marii, musíme se podívat na samý základ, kterým je právě Boží slovo. Zde můžeme Marii pozorovat takovou jaká je, jak jedná a čemu nás pokorně učí. Ve Starém zákoně nacházíme některé předobrazy, náznaky Matky Boží. V Novém zákoně vidíme Marii v událostech Ježíšova dětství, u kříže a ve večeřadle, kde spolu s apoštoly setrvávala na modlitbách a očekávala slíbený dar Duch svatého.

Role Marie v zásadních událostech Písma

Mariánské téma v Písmu svatém bychom tak mohli rozebírat z pohledu předobrazů Starého zákona, pak zcela jistě z pohledu Nového zákona u evangelistů, v listech sv. Pavla a v knize Zjevení sv. Jana. V tomto článku nechceme detailně popisovat a rozebírat všechny biblické pasáže, které se vztahují k Panně Marii nebo o ní přímo mluví. Podíváme se pouze na některé a připomeneme si zásadní události, v kterých Maria hraje důležitou roli. Omezíme se více méně na evangelia, a to jen na některé úryvky, s malou odbočkou do Skutků apoštolských.

V Markově evangeliu se Maria objevuje pouze jednou, a to když za Ježíšem přichází společně s jeho příbuznými (srov. Mk 3,31-35).

Evangelisté Matouš a Lukáš se zabývají Marií především v prvních dvou kapitolách, kde mluví o Ježíšově dětství.

V Matoušově evangeliu hraje Maria spíše pasivní roli. Aktivní je její snoubenec svatý Josef. Oba dva zde nevysloví ani jediné slovo. Matouš mluví o narození Božího Syna z Panny a představuje Marii především jako matku. To je ten vznešený titul, který několikrát zmiňuje. Dítě a matka jsou spolu nerozlučně spjaty (srov. 1,16-2,23).

Lukášovo evangelium mluví o Panně Marii nejvíce. Jsou to události z Ježíšova života. Zvěstování (srov. Lk 1,26-38), návštěva u Alžběty (srov. Lk 1,39-56), narození v Betlémě (srov. Lk 2,1-20), představení a nalezení v chrámě (srov. Lk 2,21-52). Během Ježíšova veřejného působení zmiňuje evangelista Lukáš Marii například, když ho s příbuznými hledá (srov. Lk 8,19-21). Jsme tak pozváni do velmi důležité školy pokory a oddanosti Bohu, kde nás Maria svým osobním příkladem vyučuje. Vidíme ji zde ve všech případech jako oddanou služebnici živého Boha, která nás učí Pána chválit, přemýšlet o jeho věcech, uchovávat si je v paměti a nezapomínat na to, co Bůh v životě člověka koná.

Ve Skutcích apoštolských představuje Lukáš Marii hned na začátku jako člověka, který patří do prvotní křesťanské obce, která je u kořenů církve a setrvává s apoštoly na modlitbách (srov. Sk 1,14). To je další velmi důležitá škola v trpělivém očekávání Božích darů.

V Janově evangeliu se s Pannou Marií setkáváme na dvou místech: na svatbě v Káně Galilejské (srov. Jan 1,1-11) a pod křížem (srov. Jan 19,25-27). Na svatbě v Káně Galilejské se Maria projevuje jako ta, která chce pomoct mladým novomanželům a zároveň naprosto věří, že Ježíš je pravý Bůh, který se nechce ukázat jako nějaký kouzelník, ale jako ten, který pomáhá člověku a dává mu to nejlepší. Zaznívá zde poslední Mariina věta a rada, kterou máme v Písmu svatém zaznamenanou: *„Udělejte všechno, co vám řekne“* (Jan 2,5). To je nejlepší rada i pro nás, pro každého člověka. Bylo by moc dobré, kdybychom si tuto radu hluboko zapsali do srdce.

Druhou zmínkou o Panně Marii nás evangelista Jan zve pod kříž. Tady Kristus umírá za každého z nás a dává nám Marii za matku. To je naprosto zásadní chvíle. Ježíš má starost o svoji matku i o nás. Mariino mateřství vůči všem lidem je zde jasně stanoveno. Preface o Panně Marii, Matce církve komentuje tuto událost slovy – *„Ona je Matkou všech: když Kristus umíral, odkázal jí ty, které miloval, a všechny, jimž svou smrtí otevřel život věčný.“* Svatý papež Jan Pavel II. v encyklice Redemptoris Mater říká: *„Slova, která pronáší Ježíš z kříže, znamenají, že mateřství té, která ho zrodila, bude mít ‚nové‘ pokračování v církvi a skrze církev, jež je symbolizována a zastoupena v Janovi.“*

Toto pokračování se tedy týká i nás. Kéž vždycky vnímáme Pannu Marii jako velký dar samotného Krista - pro nás osobně i pro celou církev.

Boží slovo nám tedy ukazuje Pannu Marii jako velký vzor hodný následování.

P. Jan Paseka

Jan Paseka

V letech 2011–2016 spirituál Gymnázia Suveréního řádu maltézských rytířů ve Skutči. Od roku 2016 je rektorem kostela Panny Marie v Hradci Králové a zároveň biskupským vikářem pro pastoraci.

Klášterní kostel sv. Vojtěcha; foto Jaroslav Winter

Kostel sv. Markéty v Šonově, kde v roce 2015 vystoupili laureáti mezinárodních soutěží, violoncellista Petr Nouzovský a akordeonista Ladislav Horák; foto Jaroslav Winter

Vydejte se za poklady Broumovska...

Do překrásných prostor za nevšední hudbou bude v letních měsících lákat hudební festival Za poklady Broumovska. Dvanáctý ročník tohoto unikátního cyklu prázdninových koncertů klasické hudby nabídne desatero zastavení v kostelích na Broumovsku, které svou hudbou zaplní umělci zvučných jmen.

Během července a srpna se vždy v sobotu od osmnácti hodin otevřou brány jednoho z kostelů na Broumovsku, pocházejících převážně z dílny slavných architektů Dientzenhoferů, a nabídnou své prostory nevšedním hudebním zážitkům. Na obnově chátrající krásy těchto duchovních míst se může podílet každý z návštěvníků festivalu – vstupné na koncerty je totiž dobrovolné a jeho výtěžek putuje právě na pomoc kostelům.

„S využitím výtěžku je to různé. Někdy se třeba zaplatí část projektové dokumentace na jeden z kostelů – bez ní není dnes oprava kostelů vůbec možná a její cena se pohybuje plus minus kolem výtěžku jednoho ročníku festivalu. V loňském roce byl festivalový výnos použit na záchranu věže kostela Nejsvětější Trojice ve Zdoňově. Daný kostel sice nepatří do dientzenhoferovského souboru, ale patří do regionu a jeho věž už byla před zhroucením. Díky velké podpoře místních podnikatelů a výnosu z festivalu jsme byli schopni zaplatit povinnou spoluúčast dotace od Královéhradeckého kraje,“ uvedl Martin Lanži, děkan Římskokatolické farnosti – děkanství Broumov.

Desítka nevšedních koncertů

Festival, jehož konání letos zaštítilo Ministerstvo kultury, bývá symbolicky zahájen vždy 1. května benefičním koncertem v broumovském klášteře. Ten je zároveň „základnou“ organizačního týmu obecně prospěšné společnosti Za poklady Broumovska a spolku Agentura pro rozvoj Broumovska, které festival již deset let spolupořádají. Zatímco vloni se posluchačům benefičního koncertu představil houslový virtuos Pavel Šporcl, letos se

Kostel sv. Jakuba Většího v Ruprechticích, který předloni hostil renomované české a norské interprety: Stamicovo kvarteto a Engegard Quartet; foto archiv festivalu

o zahajovací tóny postarali houslista Jaroslav Svěcený a kytarista Miloslav Klaus.

Oficiálně bude festival zahájen v sobotu 1. července v božanovském kostele sv. Máří Magdalény, kde vystoupí přední český hobojista a uznávaný interpret Vilém Veverka a Ensemble 18+. Při následujících koncertech se představí také významná česká harfenistka Kateřina Englichová, laureát soutěže Pražské jaro Marek Kozák, smyčcové Zemlinského kvarteto, koncertující po celé Evropě, nebo renomovaná operní pěvkyně, sopranistka Simona Houda-Šaturová. Festival ukončí 2. září v klášterním kostele sv. Vojtěcha v Broumově Jazzová mše Karla Růžičky.

„Těší mě, že se v Královéhradeckém kraji podařilo vybudovat a udržet tento krásný festival s atraktivním programem. Jeho přidanou hodnotou jsou místa konání, kterými jsou kostely na Broumovsku. Díky tomuto festivalu se do duchovních míst, která jsou dnes také již významnými kulturními památkami, posluchači každoročně vrací a přichází další. Krásný kout východních Čech se jeho prostřednictvím prezentuje svou kulturní minulostí i současností. Vzpomínám rád na svá minulá vystoupení a přeji všem posluchačům krásné zážitky z letošního ročníku,“ uvedl houslový virtuos Pavel Šporcl, který je členem čestné rady festivalu.

Doprovodné hornové kurzy

Za koncerty je možné zamířit nejen do kostelů, ale i do broumovského benediktinského kláštera, který bude od 7. srpna hostit doprovodné Hornové kurzy. Letošní třetí ročník tohoto mezinárodního setkání povedou významní čeští hornisté a lektoři Zuzana Rzounková s Petrem Hernychem a klavíristkou Janou Goliášovou. Zahraničním hostem a dalším z lektorů bude hornista Saar Berger z Izraele. Do kurzů se mohou přihlásit jak studenti základních uměleckých škol nebo konzervatoří, tak i zájemci z řad veřejnosti bez omezení věku.

„Rád bych poděkoval všem partnerům, bez kterých by bylo nemyslitelné organizovat každoročně dnes již největší festival tohoto zaměření v Královéhradeckém kraji. Jsme rádi, že kromě špičkové mezinárodní komorní hudby můžeme přispívat ke zvýšené pozornosti o unikátní soubor kostelů v našem kraji,“ dodává Jan Školník, ředitel festivalu Za poklady Broumovska.

Kateřina Ostradecká

více najdete také na www.zapoklady.cz

Knižní tipy

Nakladatelství Paulínky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Maria Grace Dateno FSP

Ztraceni v bouři

Děti našly způsob, jak se opět dostat do doby Ježíšovy. Tentokrát se zažívají další dobrodružství s Jonatanem, chlapcem, který poskytl Ježíši pět chlebů a dvě ryby, jak vypráví Janovo evangelium. *Brož., 79 s., 99 Kč*

Karmelitánské nakladatelství

Komenského 328, 509 01 Nová Paka
Velké nám. 36, 500 01 Hradec Král.
zasilky@kna.cz, tel. 384 420 295
www.ikarmel.cz www.kna.cz/prodejny

Manuel Fernando Silva

Pasáčci z Fatimy

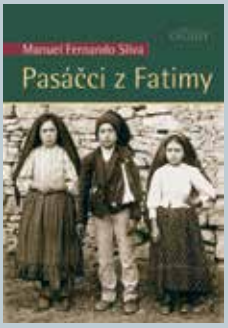

Kniha nás provází životními příběhy tří pasáčků, kterým se zjevila Panna Maria. Zjevení zasáhlo do jejich života a učinilo z nich proroky pro celý svět. *Brož., 352 s., 295 Kč*

Na kus řeči s novokněžími

V sobotu 13. 5. zažila Královéhradecká diecéze velkou událost. Biskup Jan Vokál vysvětil pětici mladých mužů, kteří po šestileté formaci v kněžském semináři a roční jáhenské službě řekli Bohu definitivní ano. Hned na úvod slavnosti světící biskup Jan připomněl, že Kristus si sám volí své kněze, kteří mu jsou pak svátostným svěcením připodobněni a navždy jim promění jejich duši. Pět novokněží, **Jan Pitřinec**, **Jaroslav Kolbaba**, **Vojtěch Novotný**, **Ondřej Špinler** a **Petr Soukal** tak přijali kněžské svěcení ve výroční den, kdy se před 100 lety zjevila ve Fatimě Panna Marie, a zároveň v den a ve stejný čas, kdy papež František svatořečil dva fatimské pasáčky.

I proto biskup Jan Vokál apeloval na novosvěcence: *„Přimkněte se k Marii a nemusíte se ničeho bát. Ona vám bude průvodkyní.“* A jak se na svůj velký den dívali právě vysvěcení kněží? Ještě před samotným svěcením jsme se novosvěcenců zeptali:

Petr Soukal

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste se rozhodnul do toho jít?

Musím se přiznat, že více než formace, mě spíše zajímalo to, co následuje po ní – tedy jaké to je být knězem… Prostě jsem se snažil poctivě najít odpověď na otázku, jestli je toto cesta pro můj život. A když jsem zjistil, že by mohla být (slovo „jistota“ je pro začátek příliš odvážné), šel jsem do toho, aniž bych dopředu pěstoval nějaké bujné představy. Pamatuji-li se dobře, nebyl jsem ani zklamán, ani překvapen a za formaci, kterou jsem mohl projít, jsem všem představeným vděčný.

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste vstoupil do Teologického konviktu a pak do semináře?

Na začátku jsem si chvíli myslel, že po šesti letech formace musí ze semináře vypadnout svatý kněz, vzdělaný muž a chlap, který si vždycky poradí – ať už se rozbije pračka, spadne elektrické vedení nebo kostelní věž. Dnes jsem mírně realističtější a řekněme, že dosud trvám „pouze“ na prvních dvou bodech. Tedy svatý a vzdělaný, to ano…

A jak se na proběhlou formaci díváte po roce jáhenské služby?

Vzhledem k tomu, má první mise probíhá v Teologickém konviktu, mohu říci, že na život v semináři mě seminář připravil skvěle. Věřím, že až se dostanu do terénu, uvidím mnohé věci – včetně formace – z nového úhlu pohledu. Na to se těším, ale budu si muset ještě chvíli počkat…

Co vám dala především?

Naše formace se dotkla roviny lidské, intelektuální a duchovní. Jako velký přínos vidím studium na Teologické fakultě, rozšíření obzorů a poznávání Trojjediného Boha, svaté Církve a o svatost usilujícího člověka. Jako nejdůležitější ale vidím to, co se odehrálo na poli formace duchovní. Myslím, že právě ona mi nejvíce pomáhá být tím, kým mám být. Tedy knězem, který na výsluní svého života nepostaví nic jiného než Krista, a proto k lidem nikdy nepůjde s prázdnýma rukama.

A co vám vůbec nedala a vy jste to očekával?

Za šest let se dá stihnout mnoho ale určitě ne vše. Formace je běh na celý život, a tak bude zřejmě ještě dostatek příležitostí dohnat vše, co by snad chybělo. Ale že by v naší formaci zela nějaká nenaplněná propast předchozích očekávání, tak to říci nemůžu.

Jak jste prožil uplynulou jáhenskou službu?

Jako velký dar přijímám skutečnost, že jsem svou jáhenskou službu mohl prožít v Teologickém konviktu. Tedy mezi třinácti kluky, kteří se rozhodli pro stejnou cestu jako já, ale zatím stojí na jejím začátku. Být jáhnem v Teologickém konviktu znamená kromě jiného: být pravou rukou ředitele, levou rukou spirituála, hlavou výměny prádla, srdcem vydávání večeře, hrát fotbal, modlit se lectio divina, učit liturgiku, učit úvod do Písma svatého a pečovat o muzejní Fabii. Abych tedy zodpověděl nastolenou otázku „Jak?“ – jedním slovem: „Intenzivně!“

Stál jste třeba před rozhodnutím, jestli si ji neprodloužit, jestli jste již dostatečně zralý přijmout kněžské svěcení?

Na to, že budu knězem, se těším a připravuji již sedm let. Čekat až se stanu dokonalým, skutečně zralým a podobně by znamenalo odkládat kněžské svěcení až do soudného dne... A tak bych rád již teď tento krok udělal s důvěrou, pokorou i radostí!

V čem jste musel během posledních sedmi let zcela přehodnotit svůj názor?

S odstupem času vidím, že smysl dávají i věci, které ve mě dříve vyvolávaly otazníky. Poučení pro život: více pokory, více naslouchání a více důvěry, že to má být tak a ne jinak.

Jak prožíváte poslední týdny před dalším svěcením?

Ve službě všednímu dni. V očekávání velkých věcí a těšení se, že už je to tady!

Jak to prožívá vaše rodina?

Děkuji Pánu Bohu, že společně se mnou. Jak duchovně, tak lidsky i ryze prakticky při přípravách primiční mše svaté.

S jakým předsevzetím vykročíte do kněžského života?

Vždycky, když jsem se setkal s nějakým knězem, vyvolalo ve mně toto setkání nadšení: „Ano, tak bych to chtěl dělat taky!“ nebo naopak rozhodnutí: „Ne, takhle bych nechtěl dopadnout.“ Můžu tedy říci, že předsevzetím a výzvou je pro mě pustit se do naplňování a realizace všech krásných kněžských příkladů, které jsem ve svém životě mohl potkat.

Jak a v čem vám během formace pomohl vztah s vašimi biskupy?

Církev mluví o kněžích jako o spolupracovnících, synech, bratrech a přátelích biskupa (KKC 1567). Mluví tedy o vztahu, který nespadne z nebe, ale je třeba budovat od píky. Bohu díky, nám nechyběly příležitosti k tomu, abychom se s našimi biskupy setkávali a nechávali se na započaté cestě povzbudit jejich zájmem, podporou i příkladem.

Vojtěch Novotný

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste se rozhodnul do toho jít?

Na začátku vůbec nebylo rozhodující, jak příprava ke kněžství probíhá. Ani jsem netušil, že existuje nultý ročník v Teologickém konviktu. Pociťoval jsem, že mě Bůh volá ke kněžství, a zároveň nevěděl přesně, co mám dělat. Rozhodl jsem se tedy říct to prvnímu knězi – a když neřekl ne, začal jsem teprve zjišťovat více.

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste vstoupil do Teologického konviktu a pak do semináře?

Krásný byl celý rok před nástupem do Konviktu, kdy jsem se už na vstup těšil a kdy se má modlitba také začala postupně prodlužovat.

A jak se na proběhlou formaci díváte po roce jáhenské služby?

Na pobyt v semináři vzpomínám moc rád. Když jsem během letošního roku měl možnost zavítat do Olomouce i do Prahy, uvědomoval jsem si: ano, tady je můj domov, zde jsem byl rád.

Co vám dala především?

Největší plusy vidím v nastavení ideálu duchovního života, v každodenním rozjímání, měsíční rekolekci a v tom, že jsme pod jednou střechou měli také kapli s Pánem Ježíšem.

A co vám vůbec nedala a vy jste to očekával?

Spíš bych podotkl, co mě překvapilo: očekával jsem, že budeme spíše „pasivně“ zavření v semináři. Ale život bohoslovce byl velice pestrý: setkali jsme se s různými zajímavými osobnostmi a zažili krásné akce.

Jak jste prožil uplynulou jáhenskou službu?

Jáhenský rok jsem prožil v Poděbradech. Jsem v tomto lázeňském městě velmi spokojený. Z pravidelných aktivit mám na starosti některé skupiny náboženství, přípravu k biřmování, setkávání mládeže a organizování akcí pro děti.

Stál jste třeba před rozhodnutím, jestli si ji neprodloužit, jestli jste již dostatečně zralý přijmout kněžské svěcení?

Nejdůležitější rozhodnutí padlo před začátkem přípravy. Z původního údivu, že by také mě Pán mohl zvát ke kněžství, se stalo: Ano, Pane, vykročím. A Ty se postarej o zbytek.

V čem jste musel během posledních sedmi let zcela přehodnotit svůj názor?

Nevím.

Jak prožíváte poslední týdny před dalším svěcením?

Tento čas prožívám v běžném nasazení v naší farnosti. Přípravy na primici do velké míry převzala má domácí farnost, za což jsem všem velmi vděčný. Poslední týden prožijeme při duchovním cvičení na Hoře Matky Boží v Králíkách. Těším se, až budu moct vypnout mobilní telefon, odpojit se od internetu a věnovat se modlitbě a bezprostřední přípravě.

Jak to prožívá vaše rodina?

Věřím, že v radosti, v modlitbě i v praktické pomoci toho, co je třeba ještě zařídit.

S jakým předsevzetím vykročíte do kněžského života?

Velkou změnou bude možnost sloužit lidem ve svátosti smíření. Rád bych byl co nejvíce k dispozici. Zároveň si uvědomuji, jak je důležité pamatovat na zakotvení v modlitbě – a jak se snadno dá na to zapomínat.

Jak a v čem vám během formace pomohl vztah s vašimi biskupy?

K přípravě ke kněžství nás na sklonku Roku kněží přijímal otec biskup Josef Kajnek. O rok později jsme mohli být přímo u svěcení biskupa Jana Vokála. Během přípravy jsme se s oběma často vídali, včetně každoročních společných poutí. Jsem rád, kdykoliv se s nimi mohu setkat.

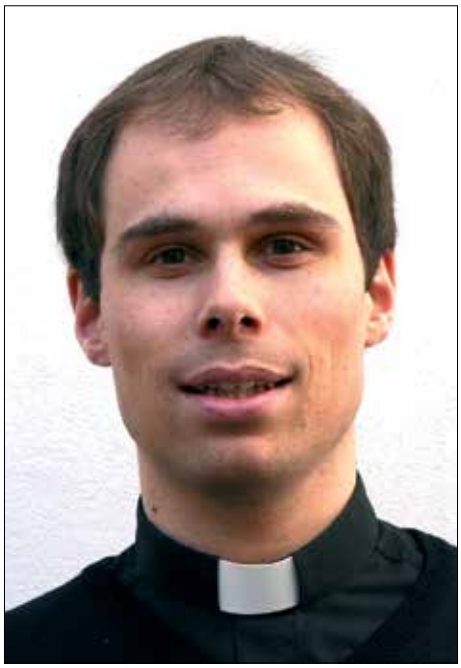

Jan Pitřinec

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste se rozhodnul do toho jít?

Vzhledem k tomu, že z naší farnosti pochází víc kněží a jednoho z nich jsem zažil i jako bohoslovce, tak jsem věděl, že existuje seminář, tušil jsem trochu, jak to v něm funguje a také jsem věděl, že mě čeká studium na fakultě. Vůbec jsem ale netušil, jak to třeba vypadá s praxemi apod.

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste vstoupili do Teologického konviktu a pak do semináře?

Jak co bude fungovat po té vnější stránce, už jsme věděli, v té době jsem ale hlavně vnímal velký důraz na duchovní přípravu, na duchovní růst, na to, že kněz má být především muž hlubokého vztahu s Bohem.

A jak se na proběhlou formaci díváte po roce jáhenské služby?

Velmi pozitivně, věřím, že na mě zanechala dobré stopy.

Co vám dala především?

Mimo vzdělání velké vědomí toho, že si sám na nic nemůžu hrát, že všechno záleží na vztahu s Bohem, a pak i velký dar v podobě několika krásných přátelství.

A co vám vůbec nedala a vy jste to očekávali?

Momentálně mě nic nenapadá.

Jak jste prožil uplynulou jáhenskou službu?

Především rychle, těch deset měsíců uteklo velmi rychle, ale jsem za ně velmi vděčný. Je to krásné být po sedmi letech přípravy ve farnosti mezi lidmi a moct jim sloužit.

Stál jste třeba před rozhodnutím, jestli si ji neprodloužit, jestli jste již dostatečně zralý přijmout kněžské svěcení?

Na to, až budu dostatečně zralý, bych mohl čekat klidně do 70 let a stejně by to bylo málo. Nezbývá, než věřit, že když si mě Pán Bůh vybral, tak ví proč a hlavně, že mi bude pomáhat. O prodloužení jsem neuvažoval, navíc mi byla prodloužena tím, že jsem byl poslán do Říma a třetí ročník jsem vlastně opakoval.

V čem jste musel během posledních sedmi let zcela přehodnotit svůj názor?

Zcela? To tedy nevím… nic mě nenapadá. Spíš je člověk v mnoha věcech opatrnější, než něco řekne, posoudí…

Jak prožíváte poslední týdny před dalším svěcením?

Jednak je to běžná pastorační práce – náboženství, kázání, návštěvy domova důchodců, akce s mládeží. A pak samozřejmě postupně přípravy svěcení a primice, ale to je celkem příjemná činnost. Na kněžství se moc těším.

Jak to prožívá vaše rodina?

Jsou rádi, těší se a modlí se za nás, ale pochopitelně i oni mají starosti s přípravami.

S jakým předsevzetím vykročíte do kněžského života?

Být věrný…

Jak a v čem vám během formace pomohl vztah s vašimi biskupy?

Mě ještě opravdu přijímal pan kardinál Duka, který nás i v konviktu navštívil pár týdnů před svým jmenováním do Prahy.

Nejvíc si cením toho, že si na nás otcové biskupové udělali čas. Ať už se jedná o návštěvy v semináři během roku nebo o společně strávený týden o prázdninách. Mohli jsme je tak víc poznat, oni nás a byla příležitost si s nimi promluvit o formaci, o kněžství. Jen tak asi nezapomenu, jak jsme společně s otcem biskupem Josefem káceli na hřbitově v Chrasti stromy na biskupských hrobech a pak samozřejmě některé okamžiky z poutí na významná poutní místa Evropy.

Ondřej Špinler

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste se rozhodnul do toho jít?

Mé představy o formaci byly takové, že formace člověka naučí intenzivně duchovně žít s Bohem a to v bohaté tradici Církve. Dále jsem se těšil, že mnohé těžké otázky, které si člověk mého existenciálního založení klade, budou nahlédnuty z pohledu lidí, kteří chodí s Bohem. Doufal jsem, že nebude potlačována má osobní svoboda.

Jaké byly vaše představy o formaci ke kněžství, když jste vstoupil do Teologického konviktu a pak do semináře?

Vstup do Teologického konviktu byl pro mne jako vstup do jiného světa, kde jsem již od první chvíle věděl, že jsem na správném místě. Na začátku formace jsme byli z větší části nadšení z toho, že se můžeme stoprocentně věnovat tomu, kdo nás zajímá, Bohu. Avšak již v Teologickém konviktu jsem zaznamenával odlišnost bohoslovců, kdy každý přicházel se svými názory a osobitými náboženskými zkušenostmi. Zvláště povzbudivé pro mne bylo, že ač byl každý svým způsobem „exot“, tak člověk nebyl přetvářen k uniformitě.

A jak se na proběhlou formaci díváte po roce jáhenské služby?

Jistě by bylo možné mnohé ve formaci zlepšit, ale zdá se mi, že základní pilíře jsou postaveny správně. To důležité se člověk musí naučit v běžném životě. Snad jen se mi zdá, že formace bohoslovců pokročilejšího věku by mohla probíhat poněkud jinou formou. Také by mohl být větší zájem církevních autorit o průběh studia a prožívání osobní formace. Dále se mi zdá, že by měl být větší důraz na ortodoxní a mravní kredit vyučujících, kteří by svým osobním zápalem měli svědčit o své osobní lásce k Bohu. Se svatou Terezií z Ávily bych poznamenal, že podstatné není mnoho přemýšlet, ale mnoho milovat. Neboť k čemu je teologické poznání bez lásky?

Co vám dala především?

Vědomí, že si všechno nakonec člověk musí svojí cestou projít sám a autority jakéhokoliv lidského druhu jsou jen inspirátory.

A co vám vůbec nedala a vy jste to očekával?

Formace mě nenaučila milovat Církev, spíše jsem se setkal s všemožnými rozdrolenými strukturami. I tuto lásku jsem s Boží pomocí musel objevit a vybudovat sám.

Jak jste prožili uplynulou jáhenskou službu?

Nechám bez komentáře.

Stál jste třeba před rozhodnutím, jestli si ji neprodloužit, jestli jste již dostatečně zralý přijmout kněžské svěcení?

Ne, šest let jsem se připravoval na kněžství, ne na jáhenství, během té dlouhé doby se mnohé věci vykrystalizovaly.

V čem jste musel během posledních sedmi let zcela přehodnotit svůj názor?

Zcela přehodnotit? V mém věku se již zcela nepřehodnocuje. Spíše se precizuje.

Jak prožíváte poslední týdny před dalším svěcením?

Hekticky.

Jak to prožívá vaše rodina?

Radostně.

S jakým předsevzetím vykročíte do kněžského života?

Snažit se být i nadále dobrým člověkem a svědomitě plnit povinnosti svého stavu.

Jak a v čem vám během formace pomohl vztah s vašimi biskupy?

Otcové biskupové mají vřelý vztah ke svým bohoslovcům, cítil jsem jejich hmotnou i duchovní podporu a mám radost z toho, že jsme mohli se svými biskupy každoročně vyjíždět na společné poutě, kde jsme se navzájem poznávali a zjišťovali, že jsme dělníky na stejné vinici.

Kněžské svěcení 13. května 2017 v katedrále Svatého Ducha

Primiční maraton

Naše diecéze v těchto dnech zažívá velikou radost z daru pěti novokněží. Otec biskup Jan Vokál zvolil krásné datum pro udělení kněžského svěcení 13. května, den 100. výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě. Svěřil tak naše nové kněze pod zvláštní ochranu Matky Boží.

Po nádherném kněžském svěcení přišel primiční maraton, který byl nejen pro nás kněze, ale pro všechny kdo se těchto krásných slavností zúčastnili velkým povzbuzením ve víře. Začali jsme 14. května v Dolní Dobrouči, kde slavil svojí primiční mši svatou P. Ondřej Špinler. V pátek 19. května sloužil primiční mši svatou P. Vojtěch Novotný v Chrudimi. V sobotu nás čekala dopoledne primiční mše svatá P. Jaroslava Kolbaby v Hrochově Týnci a odpoledne v Chrudimi P. Petra Soukala. V neděli 21. května slavil svoji primiční mši svatou P. Jan Pitřinec v Červeném Kostelci.

Během těchto slavností jsme slyšeli celou řadu nádherných kázání od P. Jana Linharta, P. Jiřího Heblta, P. George Biju VC, P. Jana Uhlíře a biskupa Tomáše Holuba. Všechny tyto promluvy byly velkým povzbuzení pro kněžský život i pro radostný vztah života s Bohem.

Díky vřelému přijetí v každé farnosti, jsme mohli zakoušet radostné společenství Církve.

Potřebujeme dobré kněze, a tak prosím, abychom na naše novokněze, na nová kněžská a řeholní povolání, na rodiny ve kterých vyrůstají noví pastýři, nezapomínali v modlitbách.

Chtěl bych znovu prostřednictvím diecézního časopisu Adalbertu popřát naším novokněžím, aby Kristovo kněžství, které přijali, prožívali radostně a celý život byli vděčni za veliký dar svátostného kněžství.

Milý otče Ondřeji, Vojtěchu, Jaroslave, Petře a Jene, díky, že jste řekli Bohu své ANO.

P. Jan Paseka

Dovolená, která nevyšla...

Pár slov – nejen nám, kněžím

„Pojďte i vy někam na opuštěné místo a trochu si odpočiňte“ (Mk 6,31) řekl Ježíš svým apoštolům.

Nedlouho před tím byli vysláni k hlásání evangelia, uzdravování, vyhánění zlých duchů a když se vrátili plní zážitků, ale i unavení, pochopitelně toužili po odpočinku. Ovšem kolem Ježíše bylo stále spousta lidí. Když odpluli na osamělé místo, i tam za nimi brzo dorazily zástupy těch, kteří chtěli naslouchat Ježíšovým slovům. Korunu tomu nasadil večer. Když aspoň tehdy chtěli mít učedníci pokoj od lidí a v klidu se najíst, pronesl Ježíš onu slavnou větu: *„Vy jim dejte jíst!“* Jenže jak to udělat s pěti chleby a dvěma rybami? Ježíš pokrm požehnal a nasytily se z něho tisíce a ještě zbylo – pro každého apoštola celý koš. Vyplatilo se to... Nicméně vidíme, že Ježíš své učedníky nijak moc nešetřil a dovolená to tentokrát rozhodně nebyla...

Ostatně **to známe z praxe.** Vysnili jsme si volno a najednou bylo nutno jít opět do práce – hoří přece termín, onemocněl kolega, apod. I my kněží to občas zažijeme, těšíme se konečně na pondělí, aspoň na jeden volný den a tumáš – pohřeb. To už se ani nevyplatí někam jezdit...

A letní dovolená? Není čas, nemá mne kdo zastoupit, je mnoho akcí, tábory, výlet s rodinami, u toho přece musím být...

Ano, někdy je to problém, **jsou situace, kdy naše služba prostě musí mít přednost** před odpočinkem – znají to dobře rodiče od malých dětí a měli bychom to znát i my. Přece jsme se stali kněžími, abychom sloužili...

Nicméně, abychom sloužili dobře a rádi, musíme mít pokoru a vědomí toho, že naše síly jsou omezené a **odpočinek prostě potřebujeme**. My kněží musíme občas odjet ze svých farností, abychom se o to raději do nich vraceli. Pamatuji se, s jakou naléhavostí a radostí jsem v pondělí večer odjížděl na kole z Nového Města do krásného pekelského údolí, kde ze mne spadl všechen stres i nechuť vidět kohokoliv z farnosti, abych se druhý den zase těšil zpět.

A pak, dejme si pozor na jeden problém – **pocit nepostradatelnosti**... Bez nás by se přece farní život zhroutil. Opravdu? Varujme se pocitu nenahraditelné důležitosti. Spasitel je jen jeden a rozhodně jím nejsme my! Můžeme mít úžasně ušlechtilé úmysly a představy o Boží vůli, v níž nás Pán zve k velkým úkolům, ale co když Bůh právě teď chce to, co Ježíš nabízel apoštolům – trochu si odpočiňte...?

Když to vezmu až do extrému, takový Pavel měl taky pocit nenahraditelnosti v boji za Hospodina, snažil se neúnavně a ze všech sil – zničit křesťanství – a aniž si toho byl vědom, bojoval ne pro Boha, ale proti němu. Taková horlivost rozhodně není ctností, ale jak říká jeden kolega z Moravy, spíše diagnózou...

Nebojme se si vzít dovolenou, nestyďme si přiznat, že potřebujeme odpočinek, možná právě při něm najdeme nejen novou sílu, ale i nové nápady pro pastoraci. A vy farníci, **povzbuďte své kněze** a vyjděte jim trochu vstříc, aby věděli, že leccos zastanete i za ně a že pár týdnů bez nic zvládnete.

A až se kdokoli někam budete chystat, nezapomeňte na to, že i Ježíš odešel na opuštěné místo s apoštoly, aby si odpočinuli, tedy přibalme si třeba Bibli nebo jinou připomínku toho, že **Ježíš je s námi**. A pak to bude jistě dobrá dovolená, **dovolená, který vyšla**.

Krásné a požehnané prázdniny přeje

o. Jan Linhart, spirituál kněží HK diecéze

Soutěž s diecézním kalendářem 2018

Diecézní kalendář 2018 Krása maličkostí provází fotografie P. Antonína Forbelského. Na jedné z jeho fotografií je i on sám.

Pokud zašlete do redakce Adalbertu (adalbert@bihk.cz) do 31. 10. zprávu, na které fotografii kterého týdne Antonín Forbelský je, budete zařazeni do slosování.

Třem z vás pak zašleme diecézní kalendář zdarma.

Ležáky, Švandův mlýn

Vypálené Ležáky

Osud jménem Ležáky

Tam, kde Vysočina nabírá dech a pole skládají slib chudoby, v kraji žulových lomů stávaly Ležáky. Před 75 lety, **24. června 1942**, zmizely z mapy světa. Jejich vyhlazení, které bylo součástí odplaty za atentát na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, přežily jenom sestry Jarmila a Marie Šťulíkovy. Dcera starší z nich Jarmila Doležalová ml. je spoluautorkou několika objevných publikací o tragédii Ležáků.

Jarmila, jedna ze dvou, které přežily

Zatímco v jiných rodinách rodiče vyprávějí svým dětem o tom, co prožili v čase svého dětství a mládí, u Doležalových ve Včelákově vypráví dcera matce o Švandově mlýně v Ležákách, kde se narodila rodičům s biblickými jmény Josef a Marie, o cestě do neznáma a nové rodině, i o cestě zpátky. Trpělivě a s láskou mapuje už roky dcera minulost své matky Jarmily Doležalové starší, rozené Šťulíkové, dvakrát vytržené z kořenů. *„Já si z doby svého raného dětství nic nepamatuju. Bylo mně něco málo přes dva a půl roku, když hořely Ležáky. Ale strejda Pelikán, maminčin bratr, mně vyprávěl, že jsem často bývala u nich ve Včelákově. Maminka měla druhé dítě, sestru Marii, tak aby měla čas na práci, na hospodářství. Vařila třeba Jiřímu Potůčkovi (radista výsadku Silver A), proto jsem byla hodně u babičky ve Včelákově.“*

K dávné vzpomínce přidává dcera Jarmily Doležalové překvapivé badatelské zjištění. V březnu 2003 se při pátrání po osudu rodiny dozvěděla, že maminka maminky, tedy její babička Marie Šťulíková, rozená Pelikánová, byla v době zatčení těhotná, čekala své třetí dítě. Deset let trvalo pátrání po tom, zda neporodila v některém ze zařízení, v nichž byla vězněná, dítě. Potvrdila se ovšem jenom její smrt v koncentračním táboře Auschwitz-Birkenau. Dcera Jarmila byla dána, jak se tenkrát říkalo, na převýchovu. Nejprve ji společně se sestrou Marií odvezli do Pardubic. V tzv. zámečku na okraji města se tam po okupaci v roce 1939 usadil prapor záložního policejního pluku Böhmen, tzv. Schutzpolizei. Jednotka si v areálu zřídila cvičnou střelnici, která se za heydrichiády stala popravištěm gestapa. Od 3. června do 9. července 1942 tam bylo popraveno zastřelením celkem 194 osob. Těla popravených byla následně zpopelněna v pardubickém krematoriu a popel vysypán do řeky.

Třináct ležáckých dětí odvezli ještě 24. června pozdě večer do tajného útulku gestapa v Dykově ulici v Praze na Vinohradech. K poněmčení byly vybrány pouze Jarmila a Marie Šťulíkovy. Po dvou týdnech putovaly sestry do župního dětského domova Bruckau (dnes polská obec Bruczków) a odtud do dětského domova v Puschkau (Puszczykowě), kde si Jarmilu vybrali zemědělský rada Ing. Rudolf Paetel a jeho manželka Hannah. Doma už měli čtyřletou Angeliku

a několikaměsíční Beatrix. Do rodiny byla předána koncem května 1943. Z tiché, milé Jarmily Šťulíkové se necelý rok po ležácké tragédii stala Camilla Paetel. Jejím domovem se stal Unterberg, Lindenstrasse 11.

„První vzpomínky jsou, že mě dali do černého auta a odvezli do Lipové ulice. To jsem ještě nevěděla, že se tak jmenuje. Pamatuju si třeba, co jsme jedli. Vajíčko v kalíšku, čaj s mlékem. Vzpomínám si i na velkou kuchyň s výhledem do zahrady. Když jsem tam znovu byla po letech, zdálo se mi to jiné, mnohem menší. Chovali se ke mně jako k vlastnímu dítěti. Starší Angelice se říkalo Geli, mladší Beatrix byla Ati a mně říkali Milla. S tou starší jsme si byly v té době, myslím, dost podobné. Děvčata mě pořád berou jako vlastní sestru. Máme se rády, hodně mně píšou, obě mě navštívily, jsou moc hodné. V lednu čtyřicet pět Paetelovi vilku v Lipové ulici opustili. Na cestu vlakem do Berlína ani nálety už si nevzpomínám. Pořád jsme se někam stěhovali.“

Když válka skončila, začalo pátrání po dětech z Lidic a Ležáků. Jarmila Doležalová přijela do vlasti v červnu 1946, kriminální inspektor Josef Ondráček ji přivezl přímo na ležáckou tryznu. Předcházela tomu shoda náhod. Rodiče paní Paetelové četli v německých novinách výzvu lidických žen, hledajících své děti. Paní Paetelová se domnívala, že by Jarmila (Camilla) mohla být lidická, i když jí v dětském domově bylo řečeno, že dítě má německou národnost a je zcela sirotek. Na žádost Hannah Paetelové vystavil Lebensborn malé Jarmile falešný křestní list, kde jí změnili identitu. Byla tam uvedena jako Camilla Paetel, narozená v Bruckau. To byl ten první dětský domov, kde byla asi týden.

„Pamatuju si, jak pro mě pan Ondráček přijel. My děti jsme mu pak říkaly strejdo, měli jsme ho všichni moc rádi. Přijel po obědě, vojenským autem, myly jsme nádobí. Před domem zastavil jeep, podívaly jsme se z okna a někdo šel dovnitř. Paetelovi bydleli v prvním poschodí v nájmu. Nevěděla jsem, co se děje. Jenom si pamatuju, že mně paní Paetelová dala tašku, kde jsem měla sešity ze školy, penál, stříbrnou lžíci a ručník. A že někam jedu. Ale nevzpomínám si, že by mi někdo řekl kam. A já se neptala. Já jsem vždycky byla … kam mě postavili, tak jsem stála.

Mluvila jsem německy, ale nevím, jak dlouho jsem chodila do školy. Dcera Jarmila se na to ptala Angeliky, která ve školním roce 1945/46, když mě odváželi, chodila do první třídy. A s ní jsem prý určitě nechodila. Možná nějaká přípravka, nevím. Je to divné, protože mezi sešity, co jsem si přivezla, je taky matematika. Počítání příkladů. 17 + 3. Nebo odečítání. To už se asi nikdy nedozvím.

> „Když šla v roce 1946 paní Paetelová nahlásit, že má dceru, která by mohla být lidické dítě, zdůrazňovala, že nenajdou-li se příbuzní, ráda by mě vychovávala i nadále.

Byla to zvláštní doba. Nová řeč, nové prostředí, nikomu jsem nerozuměla. Nikdo mi nevysvětlil, že Camilla Paetel byl jiný svět. Že teď už mám být zase Jarmila Šťulíková. Vím, že jsem byla chvíli u paní Židové z Lidic, bydlela v Kladně-Kročehlavech. S lidickými ženami a dětmi jsem byla v zotavovně v Čeladné. Pak mě Josef Ondráček přivezl do Včelákova k dědečkovi Františku Pelikánovi. V září 1946 jsem začala chodit do školy. Pamatuju si, že jsem neuměla pořádně česky. Maruška se narodila v dubnu 1941, jí bylo pět let, měla ještě rok, aby se češtinu naučila.

Spolužačka Marie Zlevorová (roz. Šimková) mně později vyprávěla, jak to ve škole vypadalo. Seděla vedle mě, Mařenka. Pan řídící mě vyvolal … Jarmilo Šťulíková k tabuli. Já nic. Tak došel ke mně, zaklepal na lavici a opakoval moje jméno. Ich bin Camilla Paetel, ich bin nicht Jamila Špulik. To nám poslali z nějakého podniku hrnečky a na nich byla ta zkomolená jména. Jarmilka Špulíková a Maruška Špulíková. Když jsme ve škole svačili, říkala Mařenka, že jsem si vyndala ubrousek, to nevím, kde v té době vzal dědeček nějaký ubrousek, že jsem si ho rozložila, vyndala chleba, jiného se nejedlo, a než jsem se do něj pustila, že jsem se uklonila na všechny strany a všem popřála Guten Appetit! Dnes si říkám, že to bylo náročné hlavně pro dědečka. Já jsem tenkrát nevnímala, že bylo chudo, že nic nebylo. Dobré bylo, když nám strejda z Ameriky, to byl bratr dědečka, poslal nějaké oblečení. Býval by si nás tam i vzal, ale to bych asi nechtěla. Jako dítě jsem nepřemýšlela o tom, že nemám rodiče, babičky, že mám jenom jednoho dědečka a strejdu Václava.

Hodně se o nás starala Maruška Višková, chodila k nám, nebo pak já k nim. Byla jsem tam jako doma. Když jsem nesla vysvědčení, tak jsem ho šla nejdřív ukázat k Viškovým. A teprve potom domů k dědečkovi. Byl na tom špatně. Tři roky v koncentračním táboře, špatně slyšel. Měl hospodářství, na všechno byl sám a k tomu dvě malé děti. Vařil, o všechno se staral. Dva muži v domě a dvě děvčata, to byla naše domácnost. Mařenka Zlevorová vzpomínala, jak pomáhali horníci z Dolu Ležáky Most. To byla poslední instance, kam se dědeček vždycky obracel. Jednou jsme chtěli fotografie tatínka a maminky. Dali je tajně, jako překvapení, zasklít. Pak jsme ty podobenky měly se sestrou v našem pokojíku. Já měla nad postelí tatínka a Maruška maminku. Když u nás byla jednou Mařenka Zlevorová na návštěvě, prý jsem se postavila vedle té tatínkovy fotografie se slovy … že jsem mu podobná? Já jsem celý tatínek!

Jaké by to bylo, kdybych měla rodiče? Někdy jsme se sama sebe ptala, ale prostě to bylo, jak to bylo. Taky se o nás hodně starala, abych nezapomněla, tetička Louvarová, která bydlela přes silnici. To byla taková dobrá duše! I strejda, její muž. My jsme jim říkali tetičko a strejdo. Hodně se o nás starali. Pak nám postavili ty nové domky ze sbírky. Přispěli do ní lidé z celé republiky. I z Jeruzaléma, říkal dědeček, že poslali peníze. V jednom tom domku tam pak s námi žil. Na nějakou chvíli jsme dostaly i vychovatelku Aničku Hyršovou, asi tři roky možná.“

Rozhodnutí o repatriaci lidických a ležáckých dětí bylo logické, ale pro ani ne sedmiletou Jarmilu zároveň velmi těžké. Přivezli ji k šedesátiletému dědečkovi, kterému nerozuměla ani slovo. Když ji odváželi, bylo jí dva a půl roku. To málo, co uměla, brzy zapomněla. Později jí nikdo nevysvětlil, že už není Camilla Paetel. Podle Marie Zlevorové stále zmiňovala kriminálního inspektora Josefa Ondráčka. Určitě čekala, že přijede a odveze ji. Třeba žila s pocitem, že je tady na návštěvě.

„Vím, že Paetelovi se snažili mě najít a měli štěstí. Ing. Jaroslav Ferda z Prahy se při svém služebním pobytu v NDR setkal s panem Paetelem a slíbil mu, že se pokusí zjistit, kde žiju. Rodina od 20. června 1946, kdy mě Hannah Paetelová vydala československému pátracímu týmu, o mně neměla jedinou zprávu. První dopis od celé rodiny jsem dostala v době, kdy jsem byla na internátu v Litomyšli. Studovala jsem tam, stejně jako sestra Maruška, Střední pedagogickou školu. Bylo to velké překvapení. A chodily další krásné dopisy, zvali mě na prázdniny. Byli na mě hodní, vzpomínám na ně ráda. Také jsme se sešli. Paní Paetelová byla i tady ve Včelákově asi dvakrát. A v Praze, tam byl i pan Paetel. Paní Paetelové jsem říkala Mami, jako moje sestry v Německu. Mami. I potom, pořád. Vím, jak trpěla tím, že deset let nevěděla, co se mnou je. Když šla v roce 1946 nahlásit na policii, že má dceru, která by mohla být lidické dítě, zdůrazňovala, že nenajdou-li se rodiče nebo příbuzní, ráda by mě vychovávala i nadále.“

Dva domky vedle sebe vyrostly pro Jarmilu a Marii pět let po jejich návratu domů ve Včelákově. Dodnes v nich bydlí, vychovaly svoje děti. Jarmila sedm!

„Manžel pocházel taky z velké rodiny, byl ze čtrnácti dětí. Vyvdala jsem velkou rodinu, která mě přijala jako vlastní. Kde jsem doma? Jsem ráda, že jsem se vrátila do Včelákova, do míst, odkud pocházeli moji rodiče. Ten kamenitý kraj tady mi přirostl k srdci. Tady jsem doma.“

Eva Zálešáková

Jarmila Doležalová na místě vypálených Ležáků

Dcera mapuje minulost své matky a vypráví její příběh. Záležitost, která bývá v rodinách naopak.

V loňském roce vydala Jarmila Doležalová st. ve svém nakladatelství RONADO knihu **Osud jménem Ležáky.** Se svými dětmi Jarmilou a Štěpánem na ní pracovala třináct let. Objemná publikace představuje Ležáky, jejich obyvatele i další osoby spojené s tamní tragédií a oběti pardubických poprav.

Výpravná celobarevná kniha obsadila druhé místo v soutěži o nejkrásnější knihu 26. podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě a byla nominována na cenu Magnesia Litera 2017 za nakladatelský počin.

Všechno je jinak aneb jak to chodilo v minulosti (2)

Naše i další diecéze se proměňují do zcela nové podoby fungování. Snad vám k lepšímu pochopení a představě o těchto změnách pomůže následující text. Fungování, správa farnosti i diecéze, kněžský život se za sto let opravdu radikálně proměnily a je vhodné si toto vše přiblížit, abychom pochopili, jak velké výzvě aktuálně čelíme.

(dokončení z minulého čísla)

Služební život duchovních, změny v duchovní správě

Podoba služebního života duchovních si podobně jako správa diecéze či každodennost zaslouží samostatnou kapitolu. Rozdíly jsou dnes opravdu diametrální, což je nedílně spojeno se změnami správy diecéze, změnami právních předpisů a i rozdíly v počtu duchovních.

Kněžský život začínal stejně jako dnes formací v semináři. Přesnější tedy je, že dnes začíná v Teologickém konviktu, kde je dána zájemcům o kněžství příležitost rozpoznat své povolání k duchovní službě. Poté následuje zpravidla pětileté studium na Teologické fakultě spojené s formací v semináři. Plnohodnotný kněžský seminář s vlastní výukou, přednášejícími atd. byl v Hradci zřízen až na počátku 19. století a fungoval až do roku 1950. Studium a formace byly nejprve čtyřleté a od konce 20. let 20. století pětileté. Celé toto studium samozřejmě končilo kněžským svěcením.

Nejčastější podoba kněžského života přibližně do roku 1930 vypadala asi takto: dvacet let kaplanování v průměru na třech až pěti farách, několik kratších administrací uvolněných far, složení farářských zkoušek a následně první vyhraný konkurs na menší faru. Po dalších přibližně pěti až deseti letech další vyhraný konkurs na větší a bohatší farnost.

Nejčastější podoba kněžského života přibližně do roku 1930 vypadala asi takto: dvacet let kaplanování v průměru na třech až pěti farách, několik kratších administrací uvolněných far, složení farářských zkoušek a následně první vyhraný konkurs na menší faru.

Často se lze setkat s kariérou v rámci jednoho panství zakončenou „důchodem“ ve funkci zámeckého kaplana. Těm nejschopnějším duchovním bývala přidána ještě funkce sekretáře vikariátu a s nabytými zkušenostmi a odpovědností i funkce vikáře. Od 20. století přibyly také funkce v poradních orgánech diecéze či komisích.

Existovaly samozřejmě výjimky. Administrativně nadaní kněží často po formaci vůbec neopustili Hradec a stali se úředníky na Biskupství, podobně tak nadaní intelektem a učitelským talentem zůstali buď v semináři a věnovali se formaci a vzdělávání nových kněží, nebo se stali katechety na školách ve větších městech. Mnozí takoví se mnohdy do běžné duchovní správy nikdy nezapojili.

Farní konkursy byly věcí zcela běžnou a samozřejmou, byl to přirozený způsob postupu v kněžské kariéře. Když kněz zemřel či odešel na jinou faru, byl vyhlášen na volnou farnost konkurs. Do ukončení konkursu byla fara administrována buď kaplanem, nebo administrátorem jmenovaným biskupem. Volná fara byla uveřejněna v úředním věstníku a mohli se o ni ucházet ti, kteří měli úspěšně složenou farářskou zkoušku. Po té následovalo zhodnocení přihlášených komisí složenou z kanovníků a profesorů semináře a vybrání vítěze. Pro lepší představu si uvedeme příklad fungování tohoto systému. V roce 1911 o farnost Kladruby nad Labem žádalo dnes jen těžko představitelných 17 zájemců. V roce 1949 už byly Kladruby spravované excurrendo ze Zdechovic.

Stejně jako v části týkající se farní správy, největší změnu v tomto systému způsobil státní dohled od 50. let dvacátého století. Ten měli na starosti církevní tajemníci, ti měli ke své pomoci síť důvěrníků, kteří jim podávali zprávy o životě faráře a farnosti. Církevním tajemníkům dávali duchovní ke kontrole farní účetnictví, a to

včetně nadací než byly znehodnoceny. Tito tajemníci tak z velké části převzali dohled, který měli biskupští vikáři nad kněžími. K výkonu duchovní funkce ve farnosti bylo nutné získat státní souhlas. Ten byl potřeba obnovit pro každé nové působiště. Postupné stárnutí a vymírání kněží, což si státní moc naplánovala a velmi přála kvůli útlumu duchovního života, pak znamenalo pro mnohé, že celý kněžský život strávili v jediné farnosti. Pro jinou farnost by totiž státní souhlas už nedostali, i když se jejich přesun plánoval.

Rozdíl oproti dnešní situaci byl v i podobě protestů. Zatímco dnes se setkáváme s tím, že jsou na Biskupství posílány petice proti odchodu duchovního z farnosti, dříve tomu bylo naopak. Dopisy a deputace požadovaly přehodnocení konkursu, aby uvolněná fara byla obsazena nejčastěji knězem z blízkého okolí. Smutnou stránkou těchto protestů bylo vyhrožování těm, kteří v konkursu uspěli. Reakce na takové odmítnutí farníky bylo většinou v podobě nabídnutí rezignace na funkci, která však v drtivé většině nebyla přijata a konkurs byl potvrzen. Tento zlozvyk se rozšířil natolik, že biskup Karel Kašpar napsal počátkem roku 1925 oběžník, který byl čten v celé diecézi. *„Bohužel tento zlozvyk ujímá se čím dále tím více, a dotyčné deputace katolíků* (pozn. red. slovo podtrženo biskupem Kašparem) *jdou dokonce tak daleko, že vyhrožují neposíláním dětí na náboženství, bojkotem jiného duchovního správce, neb i odpadem (od víry). Každý kněz jest ve svědomí zavázán k zamezení případných nerozvážných skutků – osadníkům věc vyložiti a rozmluviti.“* Jako další příklad lze uvést zápis v kronice farnosti Opatovice nad Labem z roku 1931. *„Občané (někteří) farnosti opatovické přáli sobě míti za faráře Fr. Štefana a proto dopisy i deputacemi činili nátlak na B. konzistoř v Hradci Kr. i na Zemský úřad, aby jmenován byl farářem tento. Ano, i anonymní dopisy posílali faráři J. Vaškovi a hrozeno odpady. Farář J. Vašek dvakráte resignoval z těchto důvodů na faru Opatovice n. L., a když tato resignace přijata nebyla, nastoupil v Opatovicích n/Labem co farář.“*.

Výrazné rozdíly najdeme oproti dnešku nejen v počtu kněží, bohoslovců v diecézi, ale též v počtu věřících, počtu farností a i vikariátů. K roku 1809 měla diecéze 440 farností, 26 vikariátů, přibližně 800 kněží a 25 bohoslovců v semináři. K roku 1850 442 farností, 30 vikariátů, 1031 kněží (včetně řeholníků), 129 bohoslovců, přes 1,2 milionů katolíků a přibližně 55 tisíc obyvatel jiného vyznání. K roku 1893 pak 463 farností, 32 vikariátů, kněží 1007, 93 bohoslovců a 1,43 milionu obyvatel, z nichž přibližně 70 tisíc bylo jiného vyznání a 293 osob bez vyznání. K roku 1919 známe tyto počty: 475 farností, 1083 kněží, pouze 32 bohoslovců, 1,47 milionu obyvatel, 70 tisíc jiného vyznání a 2100 osob bez vyznání; v roce 1936 bylo evidováno 461 farností ve 31 vikariátech, ale již jen 771 kněží, 147 bohoslovců, katolíků v diecézi žilo 1,1 milionu a s nimi 400 tisíc nekatolíků. V roce 1949 bylo evidováno 477 far ve 31 vikariátech, 604 kněží, 71 bohoslovců a 913 tisíc katolíků a 380 tisíc nekatolíků. K roku 1970 měla diecéze 481 farností, 16 vikariátů, 379 kněží, 32 bohoslovců, v roce 1992 313 kněží a 31 bohoslovců. Aktuálně z našeho katalogu na webových stranách můžeme zjistit, že diecéze má 265 farností ve 14 vikariátech, 304 kněze, 2 jáhny kandidáty kněžství, 5 bohoslovců a 35 trvalých jáhnů. Na území naší diecéze žije přibližně 1,26 milionu obyvatel a z toho se ke katolické církvi hlásí okolo 300 tisíc osob.

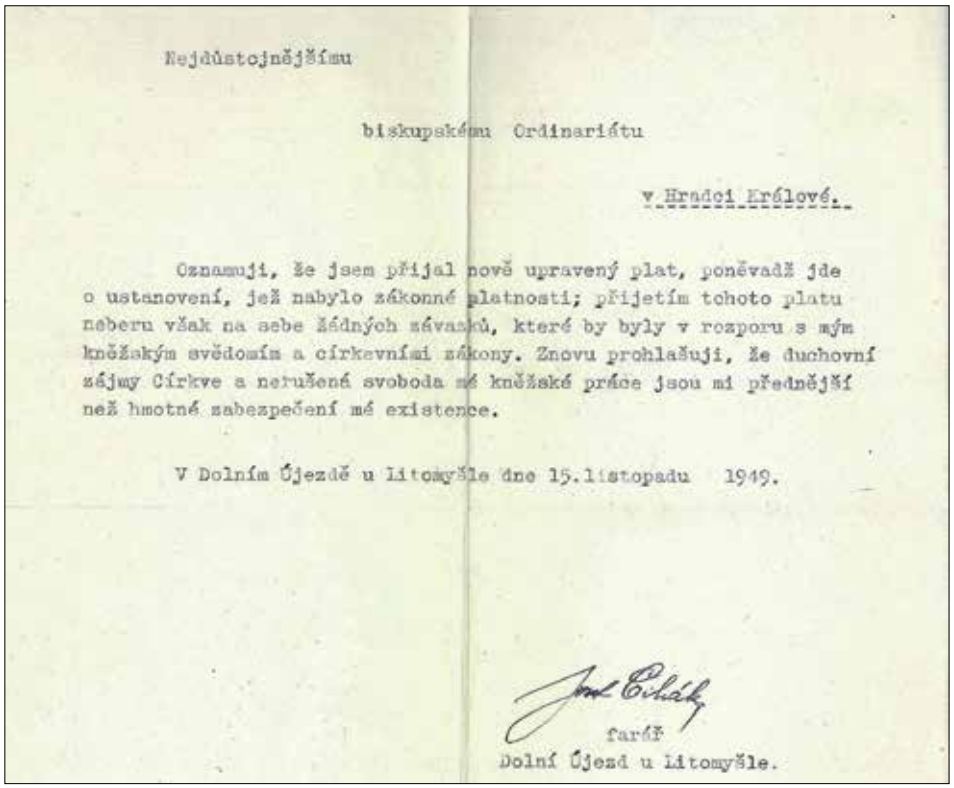

Nejdůstojnějšímu

biskupskému Ordinariátu

v Hradci Králové.

Oznamuji, že jsem přijal nově upravený plat, poněvadž jde o ustanovení, jež nabylo zákonné platnosti; přijetím tohoto platu neberu však na sebe žádných závazků, které by byly v rozporu s mým kněžským svědomím a církevními zákony. Znovu prohlašuji, že duchovní zájmy Církve a nerušená svoboda mé kněžské práce jsou mi přednější než hmotné zabezpečení mé existence.

V Dolním Újezdě u Litomyšle dne 15. listopadu 1949.

farář
Dolní Újezd u Litomyšle.

Dopis o přijetí nové úpravy kněžského platu, 1949

Nadpis Všechno je jinak jsem vybral zcela záměrně, protože situace, ve které se nejen naše Královéhradecká diecéze nachází, je opravdu převratná a zcela nová. Některé prvky se sice nyní vrací zpět k situaci před sto lety, ale ve zcela jiné podobě. Farnosti, až na vzácné výjimky, vlastně vždy podléhaly kontrole hospodaření (biskupství/stát/patron). Před sto lety biskupové Josef Doubrava a Karel Kašpar řešili přebytek duchovních, pro které neměli dostatek farností. Někteří novosvěcenci tak čekali na místo v duchovní správě klidně deset a více let. Dost možná právě tento přebytek kněží byl jedním z hlavních faktorů vzniku Československé církve. Ze stavu nedostatku farností a přebytku duchovních máme po sto letech situaci opačnou. Je to velká výzva pro nás všechny, neboť duchovní potřebují nás a my potřebujeme je. Tímto se omlouvám za mnohá zjednodušení a nepřesnosti z důvodu omezeného prostoru v diecézním časopisu Adalbert.

Martin Rechtorik
archivář Biskupství královéhradeckého

Účastníci celostátního setkání dětí Papežského misijního díla dětí

Horské klubání 2017

Celostátní setkání dětí **Papežského misijního díla dětí** (PMDD) v ČR nazvané Horské klubání 2017 proběhlo na Erlebachově boudě v Krkonoších od 21. do 23. dubna 2017.

Národní ředitel PMD Leoš Halbrštát, P. Petr Stejskal a při nedělní mši sv. P. Tomáš Hoffmann, připravili s moderátorkou klubání diecézní ředitelkou PMD v královéhradecké diecézi Bronislavou Halbrštátovou bohatý program pro devadesát pět účastníků z Misijních klubek z Brna, Letohradu, Dolní Dobrouče, Písečné, Rousínova, Jičína, Nivnice, Rtyně v Podkrkonoší, Mikulovic, Horní Lidče, Studence a Semil.

Během celého víkendu byly připraveny workshopy na téma misií, dramatická výchova, misijní tvoření a vyrábění, soutěže a hry s Kintuadi, Kino MISSIO s filmy z misijních zemí a z Missio magazínů, divadelní představení brněnského klubka Malý princ i výlety do hor. Dětem a dospělým byl představen nový misijní film PMD Barevný Bangladéš kameramana Jana Štindla, který vznikl při misijní cestě do Bangladéše, kde byla vybudována škola pro bangladéšské děti z darů od českých dárců. Díky manželům Rýznarovým účastníci pronikli do tajů natáčení Missio Interview a pro televizi Noe natočili přímo z Horského klubání pozdrav od všech misionářů.

Součástí programu byly společné chvíle modlitby a mše svaté, při kterých si prožilo slavnostní obřad přijetí do Papežského misijního díla dětí na čtyřicet nových misionářů. O hudební doprovod se po celý čas setkání a při bohoslužbách starala schola Missio z Misijního klubka Letohrad a Písečná, evangelium dramaticky ztvárnili mladí z Misijního klubka z Brna.

Za Horské klubání patří velké poděkování sponzorům setkání manželům Tomáškovým a jejich pracovníkům a všem, kteří jakýmkoliv způsobem letošní Horské klubání podpořili.

Letošní Horské klubání bylo velkým povzbuzením a inspirací malým i velkým misionářům do další misijní práce!

Bronislava Halbrštátová

Více informací a kontakt:

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1 , 500 03 Hradec Králové
tel. 604 838 882, pmd@missio.cz, www.missio.cz
https://www.facebook.com/PapezskaMisijniDila

Setkání domácích hospiců

Na Vesmíru v Orlických horách se sešly týmy jednotlivých domácích hospiců působících v České republice, aby se opět vzájemně sdílely o svých zkušenostech a zároveň se podpořily ve své nelehké a často vyčerpávající práci.

Jeden pravidelný a do nedávna stěžejní účastník jim však od letošního roku bude chybět. Na začátku těchto setkání stál totiž kardinál Miloslav Vlk, který si k sobě před lety pozval zakladatelku hořického Domácího hospice Duha Janu Sieberovou, aby ho podrobně seznámila s posláním instituce domácího hospice, jehož „mateřinec" v Hořicích v Podkrkonoší vzniknul v roce 2009.

„Když jsem kardinála Vlka do celé problematiky zasvětila, projevil o naši záležitost obrovský osobní zájem. Za půl roku mě zavolal, že stále čeká na moje pozvání, takže je čas se domluvit na konkrétním termínu jeho návštěvy Duhy", uvedla vše do souvislostí Jana Sieberová. A zakladatelka potenciál jeho návštěvy tenkrát využila beze zbytku. Na den návštěvy svolala do Hořic týmy z ostatních domácích hospiců jiných měst. Kardinála toto setkání tak nadchnulo, že se sám stal hnacím motorem pro všechna následná, kde se potkávají i týmy ekumenické a lidé Boha hledající. Svoji iniciativu zdůvodnil slovy: *„Toto je nový proud Ducha Svatého v Církvi. A to musí být takto pochopeno a podpořeno."*

Při setkání se tedy hojně vzpomínalo i na kardinála Vlka. Čas však byl věnován rovněž osobním svědectvím o službě lidem. Velmi důležité bylo pro všechny slyšet, že i ostatní kolegové v branži pociťují mnohdy únavu s vyčerpáním, a přesto ve svém poslání pokračují. Součástí programu byly mimo jiné společné hovory nad zdravotní, sociální, právní, grantovou či duchovní problematikou, které se domácích hospiců dotýkají velmi konkrétně. Přestože si všichni přijeli do hor na Vesmír i s celými rodinami především odpočinout, hospicový duch byl všudepřítomný. A že je to dobrý duch, dosvědčili svojí účastí slovenští hosté, kteří přijeli na Vesmír načerpat informace a zkušenosti k zakládání domácích hospiců na Slovensku.

Setkání kamarádů Proglasu Královéhradecké diecéze

V sobotu dne 17. června 2017 proběhne v Hradci Králové v místním studiu Vojtěch a v kapli sv. Josefa setkání kamarádů Proglasu královéhradecké diecéze (tzv. KaPrů). Tito dobrovolní spolupracovníci tvoří pojítko mezi Radiem Proglas a jeho podporovateli. Ze společného setkání si každý z nich odveze kromě nových informací i balíček Zpravodajů Radia Proglas pro ostatní členy Klubu přátel ve svém okolí. Každoročně tímto způsobem KaPři šetří rádiu nemalé náklady za poštovné. Rádi přivítáme i vás jako nové KaPry!

Více informací naleznete na webových stránkách stránkách: https://www.proglas.cz/podporit-proglas/klub-pratel-proglasu/dobrovolna-spoluprace/

Setkání bude zakončeno ve 12 hodin v kostele Nanebevzetí P. Marie modlitbou Anděl Páně a mší svatou, které budou přenášeny do živého vysílání Radia Proglas. Hlavním celebrantem bude ředitel rádia Mons. Martin Holík. Ke společnému slavení této mše svaté vás všechny srdečně zveme!

Martin Weisbauer, redaktor Proglasu

Osobní oznámení

Výročí narození

- 14. 6. (40 let)
MUDr. Bc. Michal Hrnčiarik, trvalý jáhen ustanovený ke službě v Hradci Králové I

- 26. 6. (40 let)
P. Mgr. Matúš Peter Kušnír, OPraem., administrátor v Kališti

Výročí kněžského svěcení

- 9. 6. (10 let)
Mgr. Filip Janák, administrátor v Hořicích v Podkrkonoší

- 9. 6. (10 let)
Mgr. Pavel Sandtner, administrátor v Přibyslavi

- 9. 6. (10 let)
Wiesław Kalemba, administrátor v Rokytnici v Orlických horách

- 9. 6. (10 let)
Mgr. Josef Roušar, administrátor v Dolní Čermné

- 9. 6. (10 let)
P. PaedDr. Mgr. Peter Palušák, SDB, farní vikář v Želivi

- 11. 6. (50 let)
Mons. Franciszek Cybula, kněz Arcidiecéze Gdańsk (PL), čestný kanovník Katedrální kapituly při chrámu Svatého Ducha v Hradci Králové

- 14. 6. (20 let)
ThLic. Prokop Brož, Th.D., děkan KTF UK v Praze

Mgr. Vít Horák, působí v Arcidiecézi pražské

Mgr. Zdeněk Skalický, působí v Arcidiecézi pražské

Mgr. Vladimír Novák, administrátor v Proseči u Skutče

- 24. 6. (55 let)
Jan Srnský, farář v Kameničkách

Kalendárium

8. –12. června

■ **Želiv, Duchovní cvičení – Elias Vella**
Téma: Modlitba za uzdravení – jak se modlit za uzdravení. P. Elias Vella OFM Conv. je katolický kněz, exorcista z Malty, je žádaným kazatelem.

14. června

■ **Hradec Králové, Modlitební setkání seniorů za pokoj a mír**
Nové Adalbertinum,
kaple sv. Vojtěcha v 10.00 hod.

24. června

■ **Dolní Újezd, kostel sv. Martina**
850. výročí první písemné zmínky o obci, Mše svatá s biskupem Josefem Kajnekem ve 13.00 hod.

1. –15. července

■ **Vysoké Mýto – Letní dětský tábor Jedlová**
Místo konání: Deštné v Orlických horách – DCŽM Vesmír. Přihlášku a plakátek získáte na webových stránkách www.katolik.vmyto.cz nebo e-mailu rkfvmyto@tiscali.cz

16.–23. července

■ **Litomyšl, Manželská setkání**
Duchovní vedení: P. Petr Stejskal, P. Jan Linhart a jáhen Jan Lukeš. Na kurzu je přítomen psycholog a rodinný terapeut (bezplatně). Oživení a prohloubení vztahů mezi manžely a v rodině. Program pro děti zajištěn. Přihlášky: crhk@bihk.cz

21.–28. srpna

■ **Slaný, klášter Nejsvětější Trojice, Týden mnichem**
Pro muže 17–35 let. Budete začleněni do běžného života bosých karmelitánů. Celý týden budete prožívat ve společnosti bratrů, nicméně budete mít čas i pro sebe. Přihlášky do 31. 7. na e-mailu: klaster.slany@seznam.cz.

Týden otevřených kostelů – TOK

V týdnu od 21. do 28. května proběhnul v Hradci Králové další ročník akce, při které jsou brány hradeckých kostelů dokořán. Skupina křesťanů, pod záštitou Biskupství královéhradeckého a Města Hradec Králové, ve spolupráci s Církví československou husitskou a Církví českobratrskou evangelickou formou koncertů, přednášek, projekcí, divadelních představení a interaktivních programů opět představil křesťanství a jeho hlavní osobnost Ježíše Krista. Záměrem této aktivity je co nejširšímu spektru lidí ukázat velký rozsah křesťanských aktivit a pomoci jim tím odbourat možné zažité předsudky. Hlavními osobnostmi letošního ročníku byli Ladislav Heryán, salesiánský kněz, biblista, kytarista, který se věnuje i problémovým dětem a sr. Angelika Pintířová, boromejka, zdravotní sestra a učitelka, která pracuje na detoxu. Pro letošní ročník organizátoři zvolili téma o vztazích, ať už k sobě, k druhým lidem nebo k Bohu, skloňované ve všech možných pádech tak, jak je chápe křesťanství.

Do Polné za „novými“ varhanami

V neděli dne 2. července prožije Římskokatolická farnost-děkanství Polná velikou slavnost. J. E. Mons. Josef Kajnek, pomocný biskup královéhradecký, požehná po generální opravě unikátní varhany v chrámu Nanebevzetí Panny Marie. Tento královský nástroj zhotovil v r. 1708 na náklady děkana Václava Vojtěcha Čapka moravský varhanář Jan David Sieber. V současnosti jsou to největší dochované varhany vyrobené v českých zemích. Rozkládají se na velkém chóru v hlavní chrámové lodi. Mají 32 rejstříků a 1514 znějících píšťal. Skříň nástroje zhotovil a uměleckými řezbami vyzdobil polenský řezbář Martin Morávek. Generální oprava proběhla nákladem více než 10 miliónů korun za vydatné pomoci Města Polná. Díky kladnému usnesení zastupitelstva města byl získán příspěvek na obnovu kulturní památky v rámci státní finanční podpory Programu regenerace městských památkových zón. Restaurování provedlo sdružení tří renomovaných varhanářských firem, MgA. Dalibor Michek, Dlabal-Mettler a MgA. Marek Vorlíček. **Program slavnosti:** 14.30 slavnostní svěcení Sieberových varhan, 15.15 – 16.15 setkání s farníky na děkanské zahradě, 16.30 varhanní koncert v děkanském chrámu.

Opravené varhany v chrámu Nanebevzetí Panny Marie v Polné

Vysoké Mýto

Dvůr Králové nad Labem

Noc kostelů

V pátek 9. 6. 2017 proběhne v Královéhradecké diecézi 9. ročník již tradiční Noci kostelů. Mottem letošního roku je verš z knihy Moudrosti: *„Za dne jim byla záštitou, noc prozářila hvězdami.“* Návštěvníci se mohou, jako každý rok, těšit na varhanní, vokální, dětské i jiné koncerty, na výstavy kronik, ornátů, liturgických předmětů, obrazů a dětských prací, na ochutnávku vín i meditaci při svíčkách, na zvonění zvonů, interaktivní hry a výtvarné aktivity pro děti i dospělé, na vyprávění průvodců o historii, uměleckých a architektonických skvostech sakrálního prostoru a prohlídky zvonic i jiných zákoutí kostelů. V mnoha kostelech se příchozí může setkat se džbánem či jinou nádobou, do které může napsat svá přání, poděkování, smutky a touhy, které pak budou odevzdány Bohu v modlitbě nebo při mši svaté nebo je mohou zanechat v prostorách kostela formou zapálené svíce.

Mezi zajímavosti letošního roku patří například program s tajuplným názvem „Pozdraveno budiž světlo“ v Harrachově nebo „Jak to vypadá tam nahoře?“ ve Vápenném Podole. V kostele sv. Michaela v Chrudimi se budou věnovat knize J. A. Komenského Labyrint světa a ráj srdce, která letos slaví 385. výročí. V Ústí nad Orlicí čeká na návštěvníky farní sklípek a povídání u sklenky vína.

V letošním roce se i Královéhradecká diecéze dočkala svého Poutnického pasu. Poutnický pas bude provázet návštěvníky Noc kostelů při putování po kostelích a modlitebnách Královéhradecké diecéze. Je určen návštěvníkům Noci kostelů a slouží jako informační brožura a pas, do kterého mohou sbírat razítka kostelů, které navštívili.

Informace pro farnosti a sbory: Poutnický pas stojí v plné výši 10 Kč, nahlédnout, objednat a vyzvednout si ho je možné u diecézní koordinátorky, Petry Kolčavové (kolcavova@bihk.cz). Informace o sobě a program Noci kostelů zde uveřejnilo šedesát sedm kostelů a modliteben na území Královéhradecké diecéze. Stejně jako ostatní materiály spojené s Nocí kostelů by měl zůstat pro návštěvníky zdarma. Z pasu se poutník dozví základní informace o kostele, kde ho najít (adresa), jak se tam dostat (GPS souřadnice), proč navštívit zrovna tento kostel (text o zajímavostech a historii kostela, modlitebny), program Noci kostelů a kde zjistit víc informací (webové stránky jednotlivých farností a stránky www.nockostelu.cz). Při návštěvě těchto kostelů může návštěvník požádat o pamětní razítko do svého pasu. Poutní pas je možné nechat již předem v kostele, v obecním informačním centru, na radnici nebo tam, kde se pohybují lidé. Po Noci kostelů může pas sloužit také jako vzpomínka, celoroční průvodce a informační příručka.

V Královéhradecké diecézi jde o podobný počin poprvé, proto uvítáme zpětnou vazbu s nápady, jak ho pro příští rok vylepšit, jaké informace dále zařadit atp. Je také možné ho rozčlenit pro jednotlivá města, okresy, vše závisí na tom, jaké budou ohlasy těch, kteří se s poutnickými pasy dostanou do styku.

Petra Kolčavová

Liturgie věrných: příprava ke svatému přijímání

Po ukončení epikléze je vzpomínka na svaté zemřelé, kteří zesnuli ve víře na věčný život: praotce, otce, patriarchy, proroky, apoštoly, kazatele a evangelisty, mučedníky, vyznavače, askety a každou spravedlivou duši, která ve víře dovršila svůj život. Byzantská liturgie se obrací při slavení liturgie samotnými modlitbami na Bohorodičku. Tato skutečnost je daná v testamentu Kristova z kříže, kde Kristus řekl Janovi: *„Hle, tvá Matka“* a Marii: *„hle tvůj syn“*. Těmito slovy se Maria stala Matkou všech křesťanů a tuto skutečnost si zdůrazňujeme i při slavení svaté liturgie. Lid se modlí tuto modlitbu: Vpravdě je důstojné blahoslavit tě, Bohorodičko, navěky blažená a neposkvrněná, Matko Boha našeho. Cti hodnější jsi nad cheruby a neporovnatelně slavnější nad serafy, bez porušení jsi porodila Boha Slovo, pravá Bohorodičko, velebíme tě. Během modlitby se kněz modlí za biskupy, kněze, jáhny, církev, vlast a celý svět. Hlasitě se modlí za církevní představené, římského papeže a svého diecézního biskupa. Lid modlitbu dokončuje slovy: I na všechny a na všechno.

Modlitba Páně

Středem přípravy na svaté přijímání je modlitba Páně. Prosba o chléb nesymbolizuje pouze chléb k obživě těla, ale také eucharistický chléb k občerstvení duše. Následuje zvolání kněze: Svaté svatým. Lid odpoví: Jediný je Svatý, jediný je Pán, Ježíš Kristus, ke slávě Boha Otce. Amen.

Vrcholný úkon přípravy je shrnutý v této modlitbě: Věřím, Pane, a vyznávám, že ty jsi vskutku Syn Boha živého, ten, který přišel na svět, aby spasil hříšníky, a já jsem první z nich. Pozvi mě dnes, Synu Boží, k účasti na své tajemné večeři, vždyť nechci toto tajemství vydat nepřátelům, ani tě pozdravit jidášským políbením, ale s kajícím srdcem se k tobě hlásím: Pamatuj na mne, Pne, ve svém království. Pamatuj na mne, Svrchovaný Vládce, ve svém království. Pamatuj na mne, Svatý, ve svém království. Kéž přijetí tvých svatých svátostí, Pane, není mi k soudu ani odsouzení, ale k uzdravení duše i těla. Věřím také, že toto je samo Tvé přečisté Tělo a že toto je sama drahocenná Krev. Kéž přijetí tvých svatých svátostí, Pane, není mi k odsouzení, ale k uzdravení duše i těla. Bože, buď milostiv mně hříšnému a smiluj se nade mnou, nesčetné jsou mé hříchy, Pane, odpusť mi. Během modlitby kněz láme beránka a vkládá jednotlivé části Těla Kristova do kalichu s Krví Pána Ježíše.

Petr Čapek, Řeckokatolická církev

Relikvie fatimských pasáčků

Relikviář fatimských pasáčků, blahoslaveného Františka a blahoslavené Hyacinty Marto, požehnal a uložil do jaroměřského kostela sv. Mikuláše biskup Josef Kajnek v sobotu 13. května, v den památky Panny Marie Fatimské, jubilejního 100. výročí zjevení Panny Marie ve Fatimě. *„Relikvie, včetně certifikátu potvrzujícího jejich pravost, jsem získal přímo z Fatimy, prostřednictvím otce Ryszarda Boćkowskiego, faráře v Městci Králové, který byl letos v březnu na pouti ve Fatimě, kde o relikvie požádal a ty mu byly bez komplikací vydány“*, říká jaroměřský správce farnosti P. Jerzy St. Zieba. Relikvie, které budou uloženy během bohoslužby začínající v 18.00 hod., nejsou tělesnými ostatky, jak bývá většinou zvykem. Jaroměřský relikviář bude obsahovat kousky rakví, ve kterých byly svatořečené děti pohřbeny. Jde tedy o ostatky 2. stupně.

Hronov na P. Josefa Regnera nezapomněl

K slavnostnímu odhalení pomníku P. Josefa Regnera došlo v Hronově. V sobotu 20. května v 17 hodin se u kostela Všech svatých v Hronově vzpomínalo na mimořádnou osobnost 19. století, která se velmi výrazně zapsala do dějin hronovska.

A že musel být Josef Regner, od jehož kněžského svěcení uplyne 200 let, opravdu výraznou personou tehdejší doby, svědčí skutečnost, že jej i Alois Jirásek vykreslil téměř jako superhrdinu a postavil ho jako hlavní osobu své kroniky U nás. U příležitosti výročí jeho svěcení bude na památku hronovského faráře odhalen pomník. Slavnostního odhalení pomníku se zúčastnila řada osobností, včetně zástupců Společnosti br. Čapků Praha či Matice české. V Hronově je po Regnerovi pojmenovaná ulice a v parku, na bývalém pozemku otce Jiráska, i minerální pramen. *„Když jsem v létě procházela parkem, stála u prameníku fronta u kohoutku označeném Regnerka, zatím co u vedlejšího kohoutku označeném Hronovka nikdo nebyl. Nedalo mi to a zeptala jsem se paní ve frontě, proč si nenapustí Hronovku, když je tam volno. Odpověděla, že je Regnerka lepší, a že si ráda odstojí frontu“*, říká Růžena Štastná, která za celou záležitostí připomenutí a odhalení pomníku P. Josefa Regnera stojí. Více o osobnosti hronovského kněze se dočtete v některém z příštích vydání časopisu Adalbert.

P. Josef Regner (1794–1852), hlavní postava Jiráskovy románové kroniky U nás, se u příležitosti 200. výročí svého kněžského svěcení dočkal v Hronově pomníku

Nový zvon pro kostel svatého Jakuba v Kutné Hoře

Ve zvonařské dílně v nizozemském Astenu byl odlit nový zvon pro kostel svatého Jakuba v Kutné Hoře. Oproti nedávnému zavěšení nových zvonů jeřábem v Litomyšli, bude tento na kostelní věž vyzdvižen historickým způsobem.

Zvonař a restaurátor Petr Rudolf Manoušek odlévá zvony mimo Českou republiku od doby, kdy povodně zničily jeho dílnu v pražské Zbraslavi: *„Kolegové zvonaři ze všech evropských zemí (kromě ČR) mně tenkrát hned po povodni poskytli konkrétní pomoc formou bezplatné opravy některých zničených věcí nebo přímo finanční pomoc. Součástí jejich nabídek byla i možnost pracovat v jejich dílnách. Vybral jsem si Holanďany, protože jsme už předtím spolu postavili moji mobilní zvonohru. Od té doby mám klíče od jejich zvonárny a mohu tam přijet kdykoliv. Proto i nový zvon do Kutné Hory bude odlit v Astenu.“* I nadále pokračuje veřejná sbírka Zvon pro Jakuba, která již nashromáždila přes 2,7 milionu korun. Na výrobu a instalaci zvonu však bude zapotřebí 3 až 3,5 milionu korun.

V rámci událostí spojených s výrobou nového zvonu byla ve Spolkovém domě v Lierově ulici otevřena 16. května výstava Kutnohorské zvony a zvonaři, zaměřená na historii kutnohorských zvonařských dílen a historii zvonů samotných.

Nejslavnější jakubský zvon, Vorel, později Vavřinec, byl odlit v roce 1478 Ondřejem Ptáčkem. Stejně jako mnoho jiných zvonů byl v roce 1942 zrekvírován pro válečné účely. Od té doby je svatojakubská zvonice prázdná. Nově odlitý zvon Jakub Maria slavnostně požehná při oslavě svátku svatého Jakuba 23. července diecézní biskup Jan Vokál a zájemci si ho pak budou moci prohlédnout ve Vlašském dvoře. Na věž kostela bude vyzdvižen 14. října. Poprvé se rozezní o den později při děkovné bohoslužbě k výročí posvěcení chrámu.

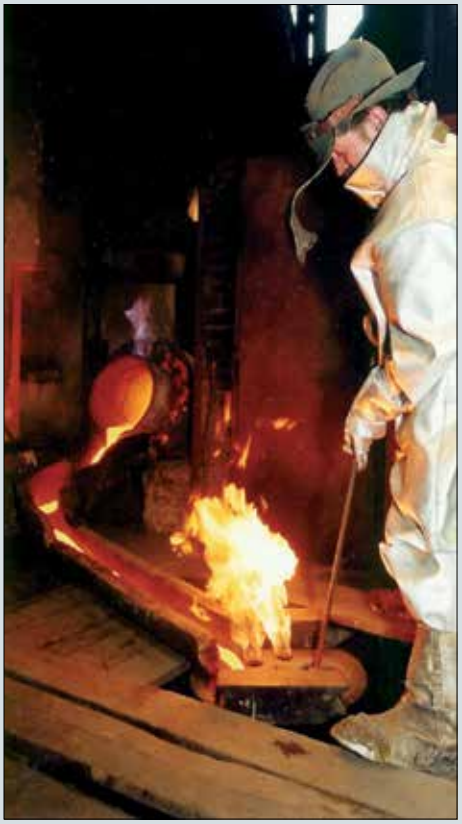

Zvonař P. R. Manoušek při práci. Foto: archiv P. R. Manouška

Charitní listy

ZPRAVODAJ DIECÉZNÍ CHARITY HRADEC KRÁLOVÉ 6/2017

Pomáháme vám už 25 let

Letos je to právě pětadvacet let, co arcibiskup Karel Otčenášek obnovil činnost Diecézní katolické charity Hradec Králové. Na to, co se za uplynulé čtvrtstoletí podařilo a co je nového, jsme se zeptali jejího dlouholetého ředitele **RNDr. Jiřího Stejskala**, který se významně zasloužil o rozvoj a profesionalizaci sítě Charit v naší diecézi. Dnes provozujeme již přes dvě stovky středisek pomoci a projektů v oblasti sociálních a zdravotních služeb, kde bezmála tisícovka zaměstnanců pečuje o více než čtyřicet tisíc nemocných a potřebných.

Za obětavou službu církvi a papeži byl RNDr. Jiří Stejskal oceněn vyznamenáním „Pro Ecclesia et Pontifice“ (2003). Je také držitelem titulu „Rytíř Řádu svatého papeže Silvestra“ za příkladnou službu v čele Diecézní charity v Hradci Králové (2009) a „Pamětní medaile sv. Anežky České“ (2011).

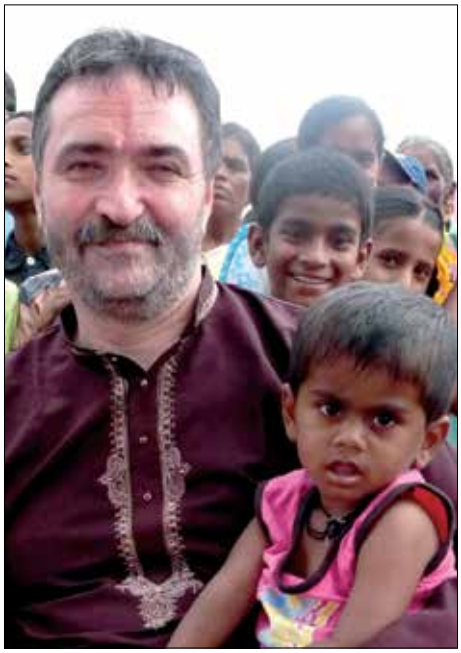

RNDr. Jiří Stejskal s dětmi z chudých indických rodin, které jsou podporované v projektu Adopce na dálku. Foto: archiv Diecézní charity Hradec Králové

Čtvrtstoletí charity v naší diecézi

Diecézní katolická charita zastřešuje síť jednadvaceti regionálních Charit a pomáhá lidem v nouzi od 1. ledna 1992. Čtvrtstoletí od svého vzniku si připomínají i mnohé z nich. Mezi první a nejznámější zařízení patří Charitní ošetřovatelská a pečovatelská služba, Stacionář sv. Františka v Rychnově nad Kněžnou, Hospic Anežky České v Červeném Kostelci, Domov sv. Josefa pro nemocné roztroušenou sklerózou, Dům Matky Terezy pro lidi bez domova v Hradci Králové a mnohé další.

K hlavním projektům Diecézní charity patří Adopce na dálku, která umožnila získat vzdělání už více než šesti tisícům chudých dětí v Indii, dále Integrační centrum pro cizince a Dobrovolnické centrum. Pomáháme také rodinám pečujícím o pacienty s nevyléčitelnou Huntingtonovou chorobou.

Děkujeme všem dárcům, institucím, sponzorům a dalším podporovatelům, díky jejichž pomoci můžeme našim klientům poskytovat potřebnou odbornou a laskavou péči.

Proč jste před lety zvolil práci v Charitě před kariérou v oboru přírodních věd, který jste vystudoval?

Je to už opravdu mnoho let, přesto mám ten moment často před očima. Měl jsem dobrou práci ve farmakologickém výzkumu, jenže pak se objevil inzerát, že Diecézní charita Hradec Králové shání lidi. Rodiče nás všechny tři kluky vychovali tak, že se nesmíme bát, tak jsem se přihlásil. Po pohovoru s tehdejším ředitelem dr. Šebou jsem pochopil, že mám možnost účastnit se dění, které tvoří něco nového a od nuly.

Motivací pro mě byla možnost pracovat v církvi a pro církev na straně jedné a „tvořit dějiny“ na straně druhé. Byla tu šance podílet se na budování struktury, forem a náplně charitního díla. Věděl jsem, že jednou se budu moci ohlédnout a uvidím, zda naše tehdejší snaha měla smysl, či zda šlo o „slepou uličku“. Pravda, netušil jsem, že ponesu až takovou zodpovědnost a stanu se ředitelem tak brzy po svém nástupu.

Když se ale ohlédnu za těmi čtyřiadvaceti lety, tak cítím, že jsem tehdy, byť ne zcela vědomě následoval Boží volání. A i po té dlouhé době mi práce pořád dává radost, i když nevím, jak by se k tomu vyjádřila moje rodina.

Jaké byly začátky a kde jste čerpali zkušenosti?

Byly těžké, asi jako vždycky, když se rodí něco nového. Díky vizím a schopnostem mého předchůdce dr. Šeby nás zpočátku podpořili partneři z Německa. Rozhodující byl zejména víceletý projekt financovaný Německou národní charitou, který nám umožnil rozvinout strukturu, nabrat

Hospic Anežky České v Červeném Kostelci, který byl prvním zařízením svého druhu u nás, už dvacet let poskytuje citlivé doprovázení a odbornou péči nevyléčitelně nemocným a umírajícím v posledních dnech jejich života. Foto: archiv Oblastní charity Červený Kostelec

lidi ve vikariátech, dát jim vzdělání v oboru a budovat síť farních a oblastních Charit, jak ji známe dnes.

Kromě toho jsme se rozhodli nekopírovat jen služby, které zde provozoval stát a města, ale zaměřili jsme se na nové typy péče. Díky tomu vznikl první hospic v ČR v Červeném Kostelci, první zařízení pro nemocné s roztroušenou sklerózou v Žirči a další, které se rodily ve spolupráci v rámci Charity ČR, jako například projekt Adopce na dálku, domácí hospicová péče atd.

Učili jsme se od našich partnerských Charit v Rakousku, Německu, Francii, Španělsku nebo Švýcarsku. Bez jejich pomoci formou finanční podpory, stáží, školení nebo jen rady, bychom určitě nerostli tak rychle. Dnes se zase snažíme pomáhat my v rozvojových zemích, hlavně v Indii, a to jak financemi, tak zkušenostmi.

Které skupiny obyvatel potřebují největší pomoc?

V současné době jde hlavně o osamělé seniory a matky s malými dětmi, kterým pomáhají i naše Charity. K nemocným a seniorům v domácnosti dojíždějí naše zdravotní sestry a pečovatelky. Maminky s dětmi v tísni nacházejí útočiště a pomoc v našich azylových domech. V poslední době Charity také pomáhají rodinám s ohroženými dětmi a pěstounům.

Dalším velkým problémem je dluhová past. Dnes se každá pátá česká rodina s nezaopatřenými dětmi nachází ve špatné ekonomické situaci. Takovým rodinám se snažíme pomoci najít východisko z tíživé situace v našich občanských poradnách.

Jaké rozvojové projekty podporujete v zahraničí a proč?

Mnoho jsme v prvních letech dostali a nyní, byť toho pořád sami moc nemáme, se snažíme aspoň něco zase „posílat dál“. Proto už sedmnáctým rokem rozvíjíme projekty v daleké Indii. Pomáháme tam s financováním škol, školáků a studentů, aby i ti nejchudší dostali šanci. Spolufinancujeme výstavbu a provoz internátů u „střediskových“ škol nebo domků pro chudé na indickém venkově. Podpořili jsme také „ženská výrobní družstva“ a další rozvojové projekty v Indii.

Jak je pro vás důležitá spolupráce s dobrovolníky?

Charita je církevní organizací a služba potřebným patří k základním sloupům církve. Dobrovolníci jsou v každé službě, kde je potřeba s lidmi mluvit, vyslechnout je, dát jim pocit a jistotu, že tu nejsou sami. Jsou naprostou nutností, tou podstatnou „přidanou hodnotou. Potřebovali bychom jich mnohem více, ale bohužel velký „tatíček“ stát, nás i tady svázal tolika předpisy, že chudák dobrovolník často uteče dřív, než mu vysvětlíme, co vše musí podepsat a dodržovat... A těžko mu vysvětlíme, že „to my ne, to stát“. Ale jsem přesvědčen, že dobrovolníci budou hrát v našich službách stále větší roli a je to tak dobře.

Co chystáte nového?

Diecézní charita v současné době připravuje výstavbu hospice v Hradci Králové, který by měl mít trochu jiný charakter, než ten první v Červeném Kostelci. Usilujeme o získání části objektu „staré nemocnice“, kde zvažujeme vybudování jednotky NIP (následné intenzivní péče), která v Hradci citelně chybí.

V Indii bychom chtěli rozšířit naši podporu i na vysokoškoláky, protože řada nadaných dětí končí po střední škole, jelikož rodina nemá peníze a mladí musí pracovat. Rádi bychom taky prohloubili spolupráci s Papežským misijním dílem.

Ale těžiště našeho zájmu leží nyní v oblasti duchovní. Mnozí lidé vyhledávají péči Charity, protože očekávají, že dostanou profesionální péči, ale ještě něco navíc. A právě tuto oblast většího promítnutí křesťanských hodnot do každodenní práce charitních pracovníků i v přímé péči chceme více rozvinout. Máme tedy v dalších pětadvaceti letech dost co dělat...

Připravila Jana Karasová

U příležitosti 25. výročí bude v pátek 2. června sloužena slavnostní a děkovná mše svatá v poutním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Neratově, kterou bude celebrovat prezident Diecézní charity Mons. Josef Suchár spolu s hostujícími biskupy a kněžími. Poté budou oceněni pracovníci a dobrovolníci Charit. Oslavy zakončí odpolední koncert písničkáře Pavla Helana. Více také na **www.hk.caritas.cz**.

KALENDÁŘ ČERVEN

Dvůr Králové nad Labem

3. 6. Pohádkový les, ve 14:30 hod., start u nemocnice

Zveme všechna pážata – chlapce i dívky, aby se pokusili splnit úkoly a získat rytířský titul! Dorazí také členové šermířské skupiny Legenda Aurea. Trasa je vhodná pro předškolní děti a mladší školáky, je sjízdná i pro sportovní kočárky. Vstupné dobrovolné. Při deštivém počasí bude akce zrušena. Pořádá Farní charita Dvůr Králové nad Labem.

Více na www.dk.charita.cz.

Nová pracovní pozice pro klienty Domova sv. Josefa

Žireč: V nově vznikajícím projektu Expozice historie cyklistiky najdou klienti našeho Domova nové pracovní uplatnění. V pohodlí nové útulné recepce budou pomáhat s prodejem vstupenek a upomínkových předmětů. Podílet se budou také na obsluze zvukových kulis a při půjčování společenských her s cyklistickou tématikou.

Expozici pro veřejnost slavnostně otevřeme 10. června v 10 hodin. V sezóně (květen–září) bude otevřena denně od 9:30 do 17:00 hodin. Během slavnostního zahájení si užijete živé hudby, dobových kostýmů a doprovodného programu. Oslavte spolu s námi 200 let od vynálezu jízdního kola a podpořte tak nově vzniklé pracovní pozice našich klientů. Připravujeme i nové webové stránky: www.barokniarealzirec.cz.

Omlouváme se čtenářům za uvedení chybného termínu data otevření v minulém čísle. Více také na www.domovsvatehojosefa.cz.

Tereza Ustohalová

AKTUALITY

Cena Křesadlo za dlouholetou činnost dobrovolnice Heleny Míkové

Havlíčkův Brod, Chotěboř: Křesadlo za rok 2016 si ze sálu ZUŠ v Chotěboři 20. dubna odvezla Helena Míková, dlouholetá dobrovolnice Oblastní charity Havlíčkův Brod. Ocenění pro dobrovolníky, kteří se nezištně zapojují do práce prospěšné pro ostatní, převzala z rukou chotěbořského starosty Ing. Tomáše Škaryda za účasti ostatních nominovaných, starosty Havlíčkova Brodu Mgr. Jana Tecla, MBA a místostarostky Bc. Ivany Mojžyškové. *„Velice mě těší, že paní Míková byla za svou dobrovolnickou činnost oceněna. Na všech místech, kde působí, je mezi pracovníky i klienty velice oblíbená,“* uvedla koordinátorka charitních dobrovolníků Věra Kratochvílová, DiS.

Helena Míková měla z ocenění velkou radost: *„Důležitější je samotná práce, ale toto je pro mě taková krásná třešnička na dortu. Moc za ni děkuji.“* Dobrovolnice pravidelně dochází do Charitního domova pro matky s dětmi v Havlíčkově Brodě, kde se věnuje pohybovým hrám s dětmi i jejich maminkami. Pořádá pro ně také výtvarné dílničky. Paní Helena působila i v brodském charitním Nízkoprahovém klubu BAN!, kde doučovala děti a mládež a zároveň pro ně vymýšlela nejrůznější aktivity. Loni začala ještě docházet na oddělení následné péče a rehabilitace havlíčkobrodské nemocnice, kam Charita také vysílá své dobrovolníky. Zde se pustila do projektu Předčítání seniorům a zapojila se i do výtvarných dílniček. Dlouholetá dobrovolnice rovněž nikdy neodmítne pomoc při pořádání různých jednorázových akcí pro veřejnost a je na ni vždy stoprocentní spolehnutí.

Udílení cen Křesadlo je v regionu tradicí již od roku 2002. Koná se pod taktovkou Fokusu Vysočina Dobrovolnických center. Cílem je zviditelnit dobrovolnictví a podpořit dobrovolníky. V loňském roce se jeho držitelkou stala Zlatuše Hejkalová, dobrovolnice havlíčkobrodské Charity, která působí na oddělení následné péče a rehabilitace havlíčkobrodské nemocnice. Více také na www.hb.charita.cz.

Aneta Slavíková

Charitní dobrovolnice Helena Míková přebírá cenu Křesadlo z rukou chotěbořského starosty Ing. Tomáše Škaryda. Foto: Aneta Slavíková

Ocenění pro dobrovolnici Anetu Balejovou

Bratislava, Hradec Králové: Gratulujeme naší dobrovolnici Anetě Balejové z Chrudimi, která v dubnu získala ocenění Dobrovolník roku 2016 v kategorii Zahraniční dobrovolník roku na Slovensku. Na slavnostním předání na Ministerstvu zahraničních a evropských záležitostí Slovenské republiky jí pogratuloval i zástupce českého Velvyslanectví. Mladá dobrovolnice Aneta, kterou do sousedního Slovenska vyslalo Dobrovolnické centrum naší Diecézní charity v rámci Evropské dobrovolné služby, působila jako terénní pracovnice v organizaci Mládež ulice v Bratislavě. *„Považuji za čest, že si mě vybrali a po celou dobu mého projektu mě podporovali v mém rozvoji,“* řekla Aneta Balejová, která tam celý rok pomáhala s aktivitami pro děti a mládež na sídlišti.

Ocenění na Slovensku každoročně organizuje CARDO – Národní dobrovolnické centrum. *„Vážíme si práce našeho dobrovolnického týmu a nejen když vyhrávají ocenění. Za vše hovoří slova naší klientky – mladého děvčete: ‚Jestli Anet dostane cenu anebo ne, nejdůležitější je, že ji máme rádi my‘,“* uvedla koordinátorka z organizace Mládež ulice Karina Andrášiková. Více také na www.mladiinfo.sk.

Evropská dobrovolná služba je projekt Evropské unie, který umožňuje mladým lidem ve věku 17 až 30 let stát se dobrovolníkem v cizí zemi, v organizacích různého zaměření. Bližší informace naleznete na www.hk.caritas.cz.

Jana Karasová

Oblastní charita Červený Kostelec

hledá novou kolegyni nebo kolegu na pozici:

Samostatná mzdová účetní, mzdový účetní

Kontakt: Vondráčková Marie, tel. 491 610 316

Adresa: Oblastní charita – středisko Háčko, Manž. Burdychových 245, Červený Kostelec, PSČ 549 41

Zájemce budeme kontaktovat po zaslání životopisu a motivačního dopisu do 30. 6. 2017 na e-mail: vondrackova@hospic.cz.

Více také na www.ochck.cz a na facebooku.

Aby se dárci nenudili

Nebeskou aukci, on-line dražbu uměleckých děl věnovaných tvůrci a majiteli obrazů, art fotografií a dalších artefaktů, spouští v těchto dnech Oblastní charita Polička. Je určena na benefiční účel Dům pro Charitu, kde mají zázemí naše služby Šance pro rodinu, Centrum náhradní rodinné péče, Otevřené dveře, Charitní pečovatelská služba a Osobní asistence.

Aukce vznikala v tichosti za silné dobrovolnické pomoci už půl roku předem. Můžete si ji prohlédnout na **www.aukcecharita.cz** a ve dnech **5.–25. června 2017** se aktivně zapojit do dražby, což vám vřele doporučujeme, protože se nám do ní podařilo získat kolem padesátky děl od zajímavých autorů-profesionálů, ale také od autodidaktů s výstavní kariérou. Figurují mezi nimi významné osobnosti českého uměleckého nebe, například malíř a grafik Zbyšek Sion, fotograf Jindřich Štreit nebo krajinomalíř František Bukáček a řada dalších regionálních a nadregionálních umělců ze Svitavska, Pardubického kraje.

Trpělivost, s jakou individuální dárci Oblastní charity Polička už od roku 2014 přispívají do veřejné sbírky Dům pro Charitu, je příkladná. Ročně takto získáme „složenkovou akcí“ na území s pouhými 22 000 obyvateli cca 300 tisíc korun navíc. Vybrané peníze používáme, v souladu s parametry veřejné sbírky, na nutné opravy a mimořádné splátky úvěru na pořízení třetího charitního domu pro sociální služby (Dům pro Charitu).

„Už dva roky dopisem s vloženou složenkou žádáme obyvatele Poličska o podporu. Lidé na to slyší. Jsme jim moc vděční, a proto pro ně do dárcovství chceme vnést i trochu hravosti, noblesy a estetického přesahu,“ řekla ředitelka Markéta Šafářová. *„Doufáme, že vás dražení bude bavit a přinese vám i malý užitek. A i kdyby snad ne, věříme, že si díla na aukčním webu alespoň prohlédnete, abyste obdivovali různorodost a umění dárců, kteří do ní tak ochotně přispěli,“* zve k návštěvě webu ředitelka Charity Markéta Šafářová.

Štěpánka Dvořáková

Jaroslav Mareš při focení děl do katalogu Nebeské aukce. Foto: Štěpánka Dvořáková

Kalendář Královéhradecké diecéze

pro rok 2018 s fotografiemi P. Antonína Forbelského

Cena 65 Kč

Kalendář žádejte již od července na svých farních úřadech, nebo v Knihkupectví u katedrály v Hradci Králové.